

KOVA

KOVOJ
TU LAYSI
SAVO
TIESAS

Politikos, ekonomijos ir literatūros savaitinis laikraštis
LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ SĄJUNGOS ORGANAS.

PREKIUOJA:	ADRSAS:
metams 2.00	1815 Moyamensing ave.
pusmečiui 1.00	Philadelphia, Pa. U.S.A.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT
PHILADELPHIA, PA.

Nr. 28

Philadelphia, Pa. 10 Liepos (July) 1908 m.

Metai IV.

DRAUGAI, SKAITYKIT IR PLATINKIT „KOVA“!

Ateviu kova už savo teises.

AURENO byla, apie kurią skaitytojai jau žino, yra byla visų Rusijos išeivių Amerikos Jungtinėse Valstybėse. Tatoi pamatysime tuojaus, kaip tik išsiaiškimsime, ką reiškia šitas caro valdžios nagų kišimas į laisvąją Ameriką.

Paurenas – Latvijos revoliucionierius, buvęs liaudies milicijoj tarp «Girios Brolių» didžiamjame Pabaltmario krašto sukilime 1906 m. Rusijos valdžia reikalauja jį išduoti kaip paprastą piktadarį, nes kaipo politišką prasikaltėlį neturi teisės reikalaut, kad išduotų. Amerika ir Rusija, sulyg savo sutarties, gali išduoti viena kitai tik pabėgėlius kriminalistus, užėšėjus. Ta sutartis įvyko Clevelandui prezidentaujant. Caro valdžia jau 1887 m. pradėjo vesti tarybas su Jungtinių Valstybių valdžia; senatui abejojant, tas viskas tęsėsi iki

1893 m., kuomet su ypatinga jiega ėmė remti tą carizmo užsimanymą didžiulis Amerikos žibalo trustas — «Standard Oil Company», — kurs tuomet svajojo gausiis iš caro valdžios koncesiją vesti žibalo pramonę Kaukaze. Tais laikais buvęs prezidentas Harrison nesiskubino tatoi užbaigti, ypač gal dėl to, kad jam syki atsilankius Chicagoj, Rusijos išeivių deputacija kreipėsi į jį su prašymu neišduoti politiškių išeivių caro valdžiai; Harrison nieko nenusprendė ir paliko viską jo įpėdiniui Clevelandui, kurs, kaipo geras reakcionierius – atgaleivis, pasiskubino pabaigt tarybas su caro valdžia.

Pagal tą sutartį viena iš susitarusiųjų šalių gali išduoti reikalaujant kitai šaliai prasikaltėlį, kurs papildęs vieną iš šių dešimties nusidėjimų: 1) užmušėjystė, 2) prievartiojimas, 3) padegimas, 4) įsilaužimas ir apiplešimas, pavogimas vir-

šaus 300 rublių, 5) parašų suklastavimas, 6) pinigų ir procentinių valstybės popierių padirbimas, valdiškų įstaigų antpaudų padirbimas, 7) valdininkų pasisavinimas valdžios pinigų, 8) pasisavinimas abelai pinigų per 300 rub., 9) plėšimas arba sumišimas ant marių, kuomet jureiviai per prigaviimą ar prievartą užims laivą, 10) išgriovimas geležinkelio.

Negali but išduotas toks prasikaltėlis, jeigu jo reikalaujanti šalis nori atiduot jį teisman arba nubausti už politiškus prasikaltimus. Išduotasis negali but atiduotas teisman arba baudžiamas už jo padarytus pirm išdavimo prasižengimus, nepaminėtus išdavystės sutartyje.

Caro valdžia iki revoliucijos laikų nelabai ką naudojo iš tos sutarties: 1903 metais buvo pabėgę iš Sachalino ar 8 kriminališki prasikaltėliai ir jie sulyg tik-ką padarytos sutarties tapo išduoti; toks pat likimas patiko kriminališką pabėgėlį, kazoką Grin. Dabar kraujuos nusimaudžius ir atsigavimus šiuo reakcijos laiku, caro valdžia jaučiasi galinga ir norėdama parodyt savo priešams-valdinams, kad ta jos galybė neapsirubežiuoja tik vienoj Rusijoje, o siekia net tolimąją Ameriką, sumanė išgaut iš čia revoliucionierių, primetus jam paprasto plėšiko-užmušėjo prasižengimus. Iš syk išsirinko tokį nežymų, negarsų revoliucionierių, latvį Paureną, už kurį — manė savo kruvinoji valdžia — nieks neužsistos ir Amerika jį išduos, o paskui jau bus galima ir didesnius išgauti, bile tik pirmas žingsnis gerai nusiseks.

Paureną kaltina už užmušinėjimą, monopolijų daugymą, padegiojimą. Liudija nemažai valdininkų, kariumenės viršininkų. Ir Amerikos valdžia ir teisdarystė negali suprast, kaip tie Paurenos prasižengimai gali but politiški. Mat dabartiniai amerikiečiai, kurie vadinasi «revoliucijos sunumis» ir «revoliucijos dukterimis», nesupranta revoliucijos darbų. Tai — nenori suprast, — teisingai sakant. Ištikrųjų sunku atskirt revoliucijos darbus nuo kriminališkų darbų, bet tas sunkumas gali but tik ne «revoliucijos sunams»... Paurenos apginėjas kongresmonas Herbert Parsons birželio 24 d. New Yorko teime teip aiškino:

«Paurenas buvo nariu revoliucijinės organizacijos, žinomos kaip «Girių Broliai», pasikilnijusios išsiliuosuot nuo Rusijos caro tyronybės. Tą organizaciją negalima rokuot piktadariška ir lygint su paprastais užmušėjais, kadangi ji kovojo už išsiliuosavimą, kaip ir mūsų broliai amerikiečiai praecityje kovojo už išsiliuosavimą ir savystovybę prieš Anglijos karaliaus valdžią. Paurenas padarė visus, ant jo užmetamus nusidėjimus, kaipo revoliucionierius tuo laiku, kada sukilę Rusijos žmonės kovojo su esančia priespauda, ir ėjo į pagalgą savo broliams teip, kaip jis galėjo — ėjo kovot su despotiška valdžia. Butų didele klaida, jeigu mūsų kulturiška šalis, teip pat kovojusių už laisvę, atkartotų tą pačią klaidą, kurią ji padarė neseniai linkui vieno Meksikos revoliucionieriaus, kurį ji išdavė, pasiremndama vien ant melagingų Meksikos valdžios užtikrinimų.

«Aš tikiuosi — baigdamas savo kalbą pasakė advokatas Parsonas — kad mūsų valdžia ir teismas nepadarys daugiau tokią klaidą, kadangi padarius priešingai, tai ir visi kovoju-

siejie už mūsų respubliką turėtų but priskaityti prie vienos rūšies su Paurenu, kuomet jie jie yra palikę apie save garsią ir neišnykstančią garbę».

Jeigu Paurenas dauzė monopolius, tai dėlto, kad žmonės nutarė tai daryt, dėlto, kad tai jų priešo — valdžios įstaiga; jeigu ką mušė, tai dėlto, kad buvo valdžios tarnas-šnipas, provokatorius, žmonių priešas; padegimas ar kitoki užpuolimai buvo ne tik ant valdžios įstaigų, bet ir ant tų, kas tarnavo caro valdžiai ir ėjo priešais žmonių laisvę. Tai buvo žmonių karė su savo slogučiu — despotiška valdžia, ir Paurenas buvo vienas iš žmonių kareivių. Jo visi sunkieji prasižengimai nebuvo priešais visuomenę, tik prieš visuomenės slogutį, ir dėlto jie yra politiški, o ne kriminališki; jis nebuvo kriminalistu arba paprastu plėšiku ar užmušėju, kuris plėšia savo ypatiška naudai iš ko tik pasiseka ir yra žmonių parazitų, skriaudėju. Tarp revoliucionierių, kaip žinoma, paskiaus pradėjo atsirasti tokių ištvirkėlių — jie buvo didesni žmonių priešai, negu valdžios, bet Paurenas prie to neprigulėjo.

Amerikos teismas dabar neva negali atskirt Paurenos kaipo politiško kaltininko nuo kriminališko, ir reikalauja prirodyt, ar buvo žmonių, valstiečių nutarta daužyt monopolius ir tt. Toki nutarimai tikrai buvo, bet protokolai dingę ir nėr kaip parodyt teismui, o autoritetiškų žmonių, kurių žodžiu patikėtų Amerikos valdžia, nėra ikišiol, kad patvirtintų minėtus revoliucijoniškus minių pasikilnijimus. Viskas, ką galima padaryt link išgelbėjimo Paurenos ir sykiu su tuo daugelio pabėgėlių-revoliucionierių, tai reikia patiems išeiviams stot ir apgint savo teises šioje šalyje. Šita kova nesunkiausia: užtenka pasirašyt po žinoma «Concurrent Resolution» ir paaukaut kiek varymui Paurenos bylos. Valdančioji klesa, pamačius daugybę parašų, rimčiau žiūrės, ypač prieš rinkimus: nes tik žmonių spēka valdonus priverčia nusileist arba teisingiau elgtis su persekiojamaisiais.

* * *

Po «Concurrent Resolution No 28» gali pasirašyt pilietis ir ne pilietis, vyras ir moteris. Tų rezoliucijų galima pareikalaut per «Kovos» redakciją. Reikia greitai surinkus kiek parašų gražinti atgal. Teip pat ir aukos siųsti į «K-os» Red. Prie rezoliucijos galima prikergt kitą popierą ir pasirašyt; turi but parašyta vardas, pravardė ir adrisas.

Kai bus matyt, kad nereiks daugiau parašų ir aukų — bus tuojaus apie tai pranešta.

Concurrent Resolution No. 28.

Introduced in the Senate by Hon. A. J. Hopkins, of Illinois, and into the House by the Hon. William S. Bennet, of New York City.

Whereas the Congress of the United States recognizes with satisfaction the traditional friendly feeling existing between the Russian people and the people of the United States and the friendly relations past and present between the Russian Government and the Government of the United States, and gladly acknowledges the service rendered by His Imperial Highness the Czar of Russia in summoning The Hague Peace Conference, whose beneficent purpose has been not only to prevent wars between nations but to reduce the horrors of wars which may in future arise; and

Whereas the Congress has received a petition by well-known American citizens in which on the authority of official reports of the Russian Government it is declared „women, children, and aged and decrepit men—patently non-combatants—are maimed and killed“, „tortures are applied to prisoners within fortresses and prisons to elicit information“, „massacres are planned and effected by the police and military authorities for the purpose of terrorizing the population“; and

Whereas widowed, orphaned, and impoverished survivors of such massacres and cruelties have found their way in large numbers to this country, oftentimes bereft of their natural supporters and in great destitution; Therefore be it

Resolved by the House of Representatives (the Senate concurring), That the Congress of the United States deplores such acts of violence and inhumanity which shock the civilized world and retard universal progress.

Mirtis ar gyvenimas?

Atsiskaukimas į visus laisvės draugas.

Draugės ir draugai! Girdėjote gal visi, kad draugas N N., vienas svarbiausiųjų veikėjų Lietuvos revoliucijoje (kurio pravardės čia negalima minėti), tapo valdžios nuteistas dviem metam kalėjimo. Vienok to valdžiai neužtenka – ji rengia dabar jam antrą bylą, ji nori draugą NN. pakarti ar gyvą pakasti Siberijos ledynuose! Valdžiai neužtenka žmogaus sveikatos, bet ji nori kraujo! Ji trokšta kraujo visų kovotojų už žmonijos laisvę! Bet, mėš, draugės ir draugai, negalime daleisti, kad caro valdžia žudytų revoliucijos veikėjus, negalime daleisti, kad valdžia nužudytų mūsų draugą, mėš turime jį išliuosuoti!

Kadangi LSDP. išde pinigų nėra, o draugai jau ir neįstengia besudėti tiek, kiek reikalinga pasekmingam bylos vyrimui, tai tokiu budu kreipiasi LSDP. besimokinančios jaunuomenės biuro nariai į mus, amerikiečius, prašydami greitos pagalbos.

Žinome mėš kiekvienas, kad norint dr-gą NN. išgelbėti reikalinga pasamdyti geri apginėjai advokatai. Argi būtų šiandien Haywood liuosas, jeigu nebutų turėjęs už apgynėjus Darrow, Richardson ir kitus garsius advokatus? Ne! Jis būtų karojęs, nes teip norėjo mūsų «karalius» Teddy Ruzveltas. Taigi, nuo gerumo advokatų priguli ir išeiga bylos drg. NN. Bet pasamdymui advokatų reikalingi pinigai ir tie pinigai reikalingi tuojaus, be atidėjimo. Valdžia skubinasi rengti bylą, už tai ir mėš turime duoti pagelbą tuojaus!

Draugės ir draugai! Argi daleisime caro valdžiai, pažlugusiai krauju laisvės kovotojų; nugabalinti dr-gą NN., svarbiausią revoliucijos veikėją? Argi daleisime jį pakarti? Ne, negalime to daleisti! Parodykime, kad mėš gerbiame savo vadus, kovotojus už žmonių laisvę! Priduokime tokiu budu jiems daugiau energijos, daugiau drąsos! Nors dabar, tiesa, sunkūs laikai, bet visgi, manau, atsiras draugų, kurie nepasigailės vieno-kito skatiko. Rinkime aukas greitai, nes kiekviena valanda brangi. Nelaukim kol bus per vėlu, kol drg. NN. kabos ant kartuvių arba bus Siberijos ledynuose! Mirtis ar gyvenimas draugui NN.? Atsakykite ant šito klausimo!

Greitai!

Jūsų dėl revoliucijos

Chicago, Ill.

J. Ilgaudas.

P.S. Aukas malonėkite siųsti R.R.K. išdininkui, drg. J. O. Širvydui, 120 Grand st., Brooklyn, N.Y., su pažymėjimu: «NN. išliuosavimui». Ašgi prisizadu surinkti Chicagoje apie \$ 100. Kas daugiau? J. Ilg.

Jeigu kas abejotų apie tikrumą to fakto ir pavojaus, apie kurį praneša drg. Ilgaudas, tai užtikrinam, kad NN. yra tikras ir teisingas laisvės kovotojas ir reikia jį butinai gelbėti, kuo galime, kad nenusidėtume prieš pačią laisvę, už kurią ir mėš esame pasiryžę kovot.

Redakcija.

Despotams.

Kaip nesustoja upės bėgimas,
Nors jis sau bėg pamažu,
Teip neb' stos tas naujas kilimas,
Nors jų laikysit jį su kardu.

Mokslas naujosios idėjos plėtojas,
Skleidžia šviesos spindulius!
Ilgai miegojęs, kelias artojas,
Šaukia į kovą visus vergus.

Skriausta per amžius kyla žmounija
Jieško sau žmogaus tiesų.
Dūksta tyronai, šauk' dvasiškija,
Kam tiesų reikia miniai vergų!..

Vargšai gi savo keliu žengia,
Nežiūr ant šauksmo tranų;
Su ginklu-mokslu jie prisidengę
Stoj' prieš eiles siurbėlius!

Griauja, kajoja stalpus tamsybės,
Kerta ramsčius netvarkos;
Šaukia prie meilės, doros, vienybės
Vargšus pasaulės visos!

Teip be paliovos vis pirmyn žengia
Prie laisvės, meilės, tiesos.
Tamsioms spėkoms prapultį rengia
Su ginklu meilės — šviesos!

S. Strazdas.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Amerikos Jungt. Valst. Įevystė į Ameriką vėl bus labiau apsunskinta. Neseniai New Yorke, Ellis Island buvo imigracijos viršininkų (iš New Yorke, Montrealio, Philadelphijos, Baltimorės ir Bostono) susivažiavimas, kur, pirmsėdžiau jant darbo ir pirklylos ministeriui Strausui, tapo nutarta visai neįleisti sergančių kuniskai ir protiškai. Dabar ir per Kanadą negalės įeiti į Jungt. Valst. nevisai sveiki žmonės.

Republinonų partijai idėjus į pletformą punktą apie panaikinimą «injunction» (uždraudimų laike streikų), pirklių ir pabrikanų draugija, skaitliuje, 3000 yp., nusiuntė prieš tai aštrų protestą rep. partijos pirmsėdžini.

Persijos sostapilėj Tegerane, kaip rašo Londono «Times» kores-

pondentas, įvesta carišką tvarką. Matomai norima kaip gyvai išnaikinti Persijos konstituciją, kaip tai padarė Rusijos valdžia, kuri dabar ir Persijai padeda su savo kareiviais slopinti «banditus». Viens pabėgėlis revoliucionierius pasakoja apie baisias kankynes: «prasikaltėlių» sugriebus policija, iki atgabena kalėjiman, sudaužo jam galvą, sulaužo rankas ir kojas; kitus muša iki smerti.

Anglijos ambasadoje Tegerane pasislėpė keletas gaudomų politišku nusikaltėlių. Valdžia prašė juos išduoti. Ambasada apstatė kareiviais. Anglijos ministerija atsakė neišduosiant ir reikalauja iš Persijos valdžios atšaukti nuo ambasados kareivius. Žada išduoti tuos pabėgėlius tik su ta sąlyga, jei Persų valdžia aiškiai užtikrins, kad su jais elgsis teisingai.

Iš Amerikos darbininkų gyvenimo.

Didelis suokalbis prieš darbininkus. Socialistų dienraštis «New York Evening Call» atidengė didelį Amerikos kapitalistų suokalbį prieš darbininkų organizacijas. New Yorke esąs didelis namas su visokiais slaptais išėjimais, kuriame yra Pinkertono slaptosios policijos biuras, arba geriau — streiklaužių biuras. Parodyta jų slapti žodžiai ir vardai žmonių bei vietų ir laiškai, kuriais tas biuras susinešdavo su kitų miestų biurais ir pramonininkais — fabrikantais apie streikų sulaužymą, apie unių išardymą ir tt. ir tt. Viename ilgam laiške rašyta, koku būdu apkaltinti tarptautinės mechanikų unijos prezidentą O'Connell'į ir už kokią piktadarystę; kaip išgauti klastingai jo parašą po laišku, kuris prirodytų jo nevaliepiamą užmušti koki streiklaužį. Tuo laišku remiantės norėta paskui areštuoti ir paduoti kapitalo teismui, kad pakartų, kaip buvo bandyta pernai padaryti su Haywoodu, Moyeriu ir k.

Panamos kanalas. Iš Europos atvežti darbininkai nuolatos miniomis apleidžia darbus prie Panamos kanalo: vieni išvažiuoja atgal į tėvynę, kiti į pietinę Ameriką, į Braziliją, kur reikalaujama tūkstančiai darbininkų prie geležinkelių. Dabar prie Panamos kanalo dirba 21,086 darb. Blogos, matyt, ten sąlygos, kad darbininkai bėga. Jungt. Valstybių valdžia, vedanti tuos darbus, nešmauguoja, darbininkai bėga, vienok keletas mėnesių atgal numušė jiems uždarbius, kaip visi kapitalistai darbdaviai.

Teismai darbuojasi prieš darbininkų sąjungas. Šiuo tarpu vėla atsikartoję daugiau nuosprendžių prieš unių vadovus, arba prieš pačias unijas. Chicagoy teisėjas Carpenter nubaudė mėnesio kalėjimu Amerikos Darbininkų Federacijos sekretorių John J. Brittain ir du dalydžių unijos delegatu, už tai, kad jie kėlė dalydžių streikus. New Havene nuteistas metams kalėjimo unijos agentas F. Mc Glee, kurs trisys esąs prasižengęs dėl streiko 10 mėnesių atgal. Newarke (N.J.) šilko darbininkų unija visa (kiekviens narys) teismo apkaltinama už «injunction» sulaužymą.

Darbininkų judejimas svetur.

Lankų darbininkų streikas Parmoje, Italijoje, kaip buvo minėta, ne ilgai tęsėsi ramiai. Žemės savininkai (ukininkai, dvarponiai) prisikačiojo streiklaužių; streikininkai ėmė su jais visai kovoti; kariumenė streikininkus ėmė persekioti. Štai ištrauka iš telegramo, kurį Rymo cenzūra uždraudė spausdinti Italijos laikraščiuose: «Streikininkai užėmė senąją miesto dalį už upės Parma, užbarikadavo gatves, išnaikino liktarnas, miestas guli tamsoje. Jie veda tikrą karę prieš kareivius, susidurimai atsitinka kasdien — jie, kaip ginklus, vartoja akmenis, o kareiviai šaudykles. Iš priežas-

ties visuotino streiko prasideda maisto neištekliai, o padėjimas darosi kas kart blogesniu. Smulkmenų apie užmuštuosius negalima išgauti, nes cenzorius sulaiko visas telegramas.»

* * *

Vokietijos darbininkų sąjungos šiais metais šiek tiek sumažėjo, dėl išsiplėtojimo bedarbės. Taip parodo Berlyno sąjungų komisijos apyskaita, už 1907 metus, neseniai apskelbta. Iš 252 tūkst. 69 narių liko 235 tūkst. 980; taigi atsitraukė nuo sąjungų 16 tūkst. su viršum. Bet tikėtasi, kad dėl bedarbės da daugiau darbininkų turės nenoroms apleisti savo organizacijas.

Geležies darbininkų sąjungoje yra narių 62,109; vežėjų — 31,200; medžio darbininkų sąj. — 23,200; dalydžių 11,124 spaustuvių darbininkų 9,838; siuvėjų 8901; namų statytojų 6,427; bugalterių (bookkeepers) 6,393; pardavėjų 6,011; miesto darbininkų 5,839. Taigi 10-tyje organizacijų Berlyne yra išviso 173,051 darbininkas. Čia nepriskaitomos mažesnės sąjungos (duonkepių, aludirbių ir k.).

Pereitais metais tos organizacijos turėjo išviso 113 streikų, kuriuose dalyvavo 36 tūkst. darbininkų. Lokautų buvo 121, kurie apėmė 19 tūkst. narių. Ilgiausias buvo stalių streikas — 83 dienos; ilgiausias lokautas — audėjų 99 dienos ir tēpliotųjų — 90 d. Netoli pusė lokautų (40%) darbininkų išlaimėta. — Į visas sąjungas išviso pernai įplaukė sąnarių apie 10 milijonų markių.

Didėsės vietinės sąjungos prisideda prie visuotinos federacijos, kuri stovi ant tikro klesų kovos pamato ir remia socializimą.

Iš moterų gyvenimo ir judejimo.

|| *Amerikos liet. moterų susivažiavimas.* Brooklyne, birželio 13 d. š.m. tarp praktiškujų klausimų nutarė vieną apie priėmimą į «L. M. Progresyvišką Susivienijimą» kitų jau esančių moterų organizacijų. «Tokios organizacijos, pristojančios prie LMS., mokės į centrą po 10 centų kas mėnuo už kiekvieną savo sąnarį» (žr. protokolą «V. L.» N 27). Pristojanti organizacija gaus numerį ir bus vadinama LMP.S. susivienijimo kuopa, bet galės, jei norės, laikyti ir savo senąjį vardą. — Tečiaus, kiek mokės LMP.S. sąnariai — nėra protokole pasakyta. O tas besitvereniai organizacijai yra svarbiausias praktiškas klausimas.

|| *Sufragisčių demonstracija Londone.* Anglijoje nuo kiek metų jau moters kovoja narsiai už savo politišką teisę — balsavimo teisę. Jos vadinasi sufragistėmis. Neseniai (birž. 13 d.) Londone buvo vėl didelė jų demonstracija: nuo bulvaro Victoria jos traukė su procesija į Alberto salę, kur garsiausias Anglijos ir Amerikos kalbėtojos kalbėjo apie reikalingumą moterims iškovoti sau politiškas teises. Toje demonstracijoje dalyvavo 15,000 moterų, griežė maršus 15 kapelijų, o viršum galvų plevėsavo apie 1000 vėliavų, nešamų Amerikos, Austrijos, Prancūzijos, Rusijos, Kanados, Australijos ir pietinės Afrikos atstovių. Pakelėj prie tos parodos prisidėjo apie 3000 restauracijų ir traktierinių patarnautojų merginų, kurios demonstruoja prieš naują įstatymą apie gėrymų pardavimą; mat josios dėl to įstatymo netenka darbo.

|| *Atsišaukimas į motinas.* Kadangi Jungt. Valstybių kongresas nutarė šįmet švęsti 12 birželio dieną kaipo «Motinų» šventę, kuomet kiekvienas žmogus turėjo nešioti baltą kvietką, tai dėl tos priežasties New Yorko-Brooklyno moters socialistės atsišaukė į visos Amerikos moteris, idant padaryti tą dieną didelę demonstraciją, protestuojant prieš «draugijos surėdymą, kurs priverčia badant darbininkų klesos vaikus», atima nuo jų progą mokintis mokyklose ir žūti nežinėj. Atsišaukime toliaus pasakyta: «Mēs protestuojame

prieš tokį surėdymą (tvarką), kur motinos skęsta ašarose, atitraukdamos nuo savo kūdikių, kuriuos siunčia į pabrūką dirbti ir pačios eina į kitą dirbtuvę; mes protestuojame prieš surėdymą, kurs, vieton pakelti šeimyną aukštyn, vis gramzdina žemyn.

|| *Lenkių moterų susivažiavimas.* Varšuvon susirinko daug išvirs delegačių, da gi iš Austrijos ir Prūsų Lenkijos. Pirmą dieną svarstė Napoleono kodeksą (įstatymus), kurs 100 metų, kaip yra įvestas Lenkijoje. Kalbėjo, kad reiktų jį permaintyti, prisitaikiant prie šių dienų gyvenimo sąlygų. — Buvo svarstomas sociališkai ekonomiškas moterų padėjimas. Teip pat kalbėta apie susiaurinimą moteries pilietės teisių.

SANJUNGOS REIKALAI.

LSS. Sekretoriaus pranešimai.

P.K. kryvūlė No. 34. — Literatūros Komitetas, dviem balsais prieš vieną, nutarė nupirkti knygelę «Etika ir Socijalizmas», versta iš lenkų kalbos. Vertėjas reikalauja \$8.00. Bet kad LSS. išde pinigų nebėra tai Lit. Kom. tą kryvūlę pasiuntė Pild. Komitetui.

P. K. vienas narys balsavo prieš, o du patarė, kad Lit. Kom. atsišauktų į LSS. draugus, kad paaukautų tam tikslui.

Naujos kuopos.

- Ashley, Pa., susitvėrė nauja kuopa No. 95;
- Vandergrift, Pa., susitvėrė nauja kuopa No. 96;
- Mamfold, Pa., susitvėrė nauja kuopa No. 97.
- Elco, Pa. susitvėrė nauja kuopa No. 98.

Referendum No. 4.

IV Susivažiavimo protokolo perbalsavimo pasekmės.

Beveik visos kuopos, dalyvavusios šiame referendume, balsavo prieš kai kuriuos nutarimus, o šiaip visą protokolą patvirtino. Kitos balsavo ir kiekvieną paskyrium nutarimą. Priimtų nutarimų čia nėra reikalo parodyti; parodysiu tik tuos nutarimų punktus, kuriuos atmets dauguma kuopos balsų. Teipgi paminėsiu kuopų nuomonę, dėlko balsuoja prieš. Tokiu būdu šio balsavimo pasekmės yra tokios.

1 kuopa, Philadelphia, Pa.:

Sesijos IV-tos paragrafas 4-tas nepriimta 9 balsais prieš 1, «kad įdėta žodis «nelegališkas»; nelegališkumo negali būti, kur nėra peržengtų aiškių įstatymų».

Ses. V par. 4 nepriimta 6 b. prieš 3: «kad priimta protokolas II sesijos, kuris neteisingai užrašytas: II-roj sesijoj buvo balsavi mai apie «Bernoto frakcijos» «didžiumą». Tą «didžiumą» pripažino tik 13 balsų, o priešingų buvo 23. To, vienok, II sesijos protokole nėra užrašyta».

Ses. V. par. 6 nepriimta 6 b. prieš 4: «kad susivažiavimas priėmė Dubicko apsiėmimą ant savęs visos kaltės, nors jis nebuvo kaltas».

Ses. IV par. 9 — 10 balsų «nesutinka su nupirkimu «Moteris ir Socijalizmas», nes dabar ne tam laikas».

5 kuopa, New Britain, Ct.:

Ses. VIII pa. 44 atmets 7 visais balsais, manydama, «kad V K. susivažiavimų išlaidos turi būt apmokamos iš Sąjungos išdo».

Ses. IV par. 9 nepriima 7 b.: pataria kn. «Mot. ir Soc.» atidėti ant toliaus.

6 kp. Pittsburg, Pa.:

Protokolą patvirtina 30 bal. prieš 1.

7 kp. Rochester, N.Y.:

18 balsų prieš išleid. kn. «Mot. ir Socijalizmas»: «tą reikalą patariam atidėti iki V susivažiavimo».

9 kp. Wilkes Barre, Pa.:

Ses. III par. 12 nepriimta 5 b. prieš 1: «13 kuopai nesugrąžint teisės, o pripažinti ją legališkai išbraukta už peržengimą socializmo įstatymų, ir pasielgimas centro sekretoriaus legališkas».

Ses. VIII par. 13 nepriima 5 b. prieš 1; nėra «kuopos gal turėti teisę įgaliot LSS. susivažiavimuosna kitos kuopos atstovą».

Ses. IX par. 8 nepriimta 5 b. prieš 1: «atspaudžinimą veikalo «Mot. ir Socijalizmas» atidėti tolesniam laikui».

13 kp. Philadelphia, Pa.:

Protokolą patvirtina 10 b. prieš 1.

14 kp. Baltimore, Md.:

Protokolą priima 23 b. prieš 1.

19 kp. Brooklyn, N.Y.:

Ses. I — 19 bal. prieš vieną: «nepatvirtinam numeraciją kuopų dėlto, kad susivažiavimas pripažino Philadelphiaj tik vieną pirmą kuopą, o protokole skamba, kad delegatai buvo prisiųsti nuo «1 k. A.» ir nuo «1 k. B.» Nutarta tą pataisyti».

Ses. VIII par 16 atmets 11 bal. prieš 7, nėra «Literatūros Raktelis» pasirodė nereikalingu».

28 kp. Shenandoah, Pa.:

Ses. IV par. 5. Balsavo 6 balsai už susivažiavimo daugumos nutarimą, o 9 pritaria mažumai: «idant tas (1-os kuopos) atsišaukimas būtų atšauktas».

Ses. V par. 6 atmets 9 b. prieš 3.

Ses. VII par. 8 atmets 12 b. prieš 2.

Ses. IX par. 8 ir 9 (apie kn. «Mot. ir Soc.») atmets 14 b. prieš 2.

29 kuopa Springfield, Ill.:

Ses. VII par. 6 atmets 29 bal. prieš 1.

Ses. VII par. 4 balsuoja 30 balsų, kad pirkimą preso atidėti iki patogesniam laikui.

Ses. VIII par. 16 atmets 29 prieš 1.

Ses. IV par. 6 atmets 30 bal.

Ses. IX par. 8 ir 9 balsų, kad atidėti iki patogesnio laiko; dabar reikalauja, kad vertėjas kn. «Mot. ir Soc.» sugrąžintų tuos jam užmokėtus 30 dol.

31 kuopa So. Bethlehem, Pa.:

Protokolą patvirtinta 9 balsais.

32 kuopa, Pittston, Pa.:

Protokolą patvirtina 10 balsų.

33 kuopa Binghamton N.Y.:

Protokolą patvirtina 7 bal. prieš 1.

34 kuopa Waterbury, Conn.

Ses. VII par. 8: «prieš pavienių prigulėjimą» (prie LSS. ten, kur yra kuopa) 9 balsai.

Ses. IX par. 8 ir 9 balsuoja 9 balsai, «kad (kn. «Mot. ir Soc.») atidėti iki Sąjunga sustiprės».

36 kp. Bayonne, N.Y.:

Protokolą patvirtina 7 balsais.

40 kp. Worcester, Mass.:

Protokolą patvirtina 4 balsais (3 nebalsavo).

42 kp. Easton, Pa.:

9 balsais prieš 1 priima protokolą «su ta išlyga, kad veikalas

«Moteris ir Socializmas būtų atidėtas ant toliau».

46 kp. Mahanoy City, Pa.:

Protokolą patvirtina 16 balsų.

52 kp. New York, N.Y.:

Protokolą patvirtina 13 b. prieš 3 (2 nebalsavo).

56 kp. Youngstown, Ohio:

Protokolą patvirtina 5 bal.

57 kp. Wilmerding, Pa.:

Protokolą patvirtina 4 b. prieš 1.

63 kp. Johnston City, Ill.:

Protokolą patvirtina 6 balsais prieš 3.

72 kp. San Francisco, Cal.:

Protokolą patvirtina 14 balsų.

78 kp. Exeter Boro, Pa.:

Protokolą patvirtina 4 balsais prieš 1.

86 kp. Stoughton, Mass.:

13 balsų atmeta kn. «Mot. ir Soc.».

Arlington, Ill., pavienis drg. L. Lenkaitis protokolą patvirtina.

Šiame balsavime dalyvavo iš viso 25 kuopos ir viens pavienis; iš viso dalyvavo 321 narys.

Stačiai balsavo (t.y. teip, kaip sulgy susivažiavimo nuomonės buvo paduota: patvirtint, ar nepatvirtint visą protokolą) — 163 balsai už ir 12 balsų prieš visą protokolą. Kiti, kaip matyt iš aukščiau padėtos blankos, balsavo prieš atskirus protokolo punktus; daugiausia balsavo prieš natarimą pirkt ir išleisti kn. «Mot. ir Socializmas», būtent 115 balsų.

Pasekmės tokios: IV Susivažiavimo protokolas priimta 163 balsais prieš 158.

LSS. sekr. P. Dubickas.

Raportas LSSA. IV Susivažiavimui

Komisijos, Pild. K-to paskirtos peržiūrėjimui Centro Knygų.

Komisija iš trijų draugų, Jono Denkevyčiaus iš 14 kuopos (Baltimore), Julijono Savicko iš 1 kuopos (Philadelphia) ir Vladislovo-Karolio Račkausko iš 19 kuopos (Brooklyn), pribuvusi į «Kovos» rėdystę 6 gežužio 1908 metų, pradėjo pavestą sau darbą, sulgy Pild. K-to nutarimu ir savų kuopų mandatų.

Peržiūrėta visas knygas, kaip įplaukimų, teip ir išleidimų; įplaukimai sulgyinti su pagarsinimais «Kovoje», išleidimai gi — su kvitomis ir pagarsinimais.

Įplaukimai ir išleidimai yra surašyti į tam tikrus atskaitų lapus.

Pertikrinėjant knygas rasta, kad: 1) knygoje, į kurias surašoma literatūra, Sąjungos Centro išsiuntinėjimą kuopoms bei agentams, labai sunku susekti, kiek kuri kuopa ir kiek kuris agentas turi ant savo debeto knygų iš Centro, kiek yra apmokėję ir kiek skolingi; 2) kad kvitos nėra užtektinai sutvarkytos; — ant kaikurių išleidimų visai nėra kvitų, o kai kurios kvitos nevisai teatitinka su pagarsinimais «Kovoje» ir su užrašais knygoje. Teip nerasta kvitų ant 186 dol. 92c, nepriskaitant prie tos sumos išleidimų aut važinėjimų, krasos ženklelių susirašinėjimui bei išsiuntinėjimui raštų ir «Kovos». Administratoriaus knygos ne visur sutinka su pagarsinimais «Kovoje» ir užrašais Sekretoriaus knygoje. Kai kurios pinigų sumos, pagarsintos «Kovoje», nesirado knygoje.

Imant į atydą viršminėtus nenuoseklumus, įsiskverbisius į knygas dėl to, kad nėra tam tikrai išdirbtos knygų tvarkos, Komisi-

sija pripažino už reikalingą įvesti kitoki, tobulesnį, būdą vedimai knygų ir atskaitų — kaip antai:

1. Vesti knygoje dienes ir mėnesines atskaitas, kaip įplaukimams teip ir išleidimams;

2. — išdirbti tam tikras rubrikas knygomis ir atskaitoms;

3. — literatūros rokundą vesti atskirai kuopoms ir atskirai agentams, bei knygynams;

4. — užvesti tam tikras knygas su tam tikromis rubrikomis, atskirai kiekvinam įplaukimui, sulgy rūšies.

Kadaigi to viso iki šiol nebuvo — tai tuomi ir išsiteisina netikės bei panašus knygų stovis.

Prie to Komisija reikalauja, kad jos pristatyta atskaita būtų pagarsinta per organą ar kitokiu būdu.

Komisijos nariai:

Račkauskas,

Jonas Denkevičius,

Julijonas Savickas.

1908. V. 10.

Philadelphia, Pa.

Sąjungos Centro įplaukimai.

Pagarsinta «Kovoje» nuo N 18-19 — 1907 m. iki N 19 (prie kuojant) 1908 m.

Paearga	Sąjūrinis mokesčiai	Prenebe rata	Apiegal-niniai	Pasaliniai darbai	Literatū-ra	Pavieniai K. tuim.	Abelnae į-plaukimas „Kovos“ fondas	Literat. fondas	Paskole	Agitaclos fondas	Viso labo	
Iki N 18-19 1907 B u v o							263.92	329.04	21.63		3.00	617.59
Viso Gežuž mėn. 1907 m.	175.40	44.80	40.75		13.90	5.52	280.37	9.35	1.13		1.00	291.85
Viso Birž. m. 1907 m.	202.85	98.99	20.2		21.81	25.28	369.18	4.80			5.50	370.82
Viso Liepo mėn. 1908 m.	226.05	57.73	31.00		32.68	12.06	359.52	52.70	40.82	45.00		498.04
Viso Rugs. mėn. 1907 m.	197.85	62.10	31.00	6.50	66.62	17.95	382.00	48.67	28.24	50.00		508.06
Viso Rugs. mėn. 1907 m.	192.20	32.64	28.00	13.15	37.17	15.10	318.26	29.33	42.60	180.00		570.99
Viso Spaliū mėn. 1907 m.	236.80	59.65	49.50	24.89	48.53	5.35	424.77	3.40	33.10	240.00		701.27
Viso Lapkr. mėn. 1907 m.	206.77	55.40	8.00	77.90	59.52	25.25	432.84	5.00	28.73	45.00		511.57
Viso Gruod. mėn. 1907 m.	207.60	43.90	48.30	38.35	21.07	9.98	369.25	16.25	56.94	105.00		547.44
Viso Saudo mėn. 1908 m.	356.60	91.80	36.50	112.34	125.84	24.50	749.60	41.16	78.94			869.70
Viso Vasar. mėn. 1908 m.	265.95	66.45	32.50	52.70	86.62	14.18	518.40	17.30	25.33			561.03
Viso Kovo mėn. 1908 m.	212.20	73.22	55.25	43.00	40.09	9.11	432.87	6.50	28.15			467.52
Viso Bal. m. 1908 m. iki 19 1908 m.	289.55	63.98	49.50	88.95	106.63	7.51	606.12	8.75	3.57			618.00
Viso nuo 18 19 1907 iki 19 1908 m.	2 769.87	752.73	437.50	457.78	660.48	171.79	5 243.20	243.2	367.7	665.00	6.54	6 325.68
Iki 18 19 07 m. buve							263.92	329.04	21.63		3.00	617.59
Viso labo	2 769.87	752.73	437.50	457.78	660.48	171.79	5 507.12	572.25	389.36	665.00	9.54	7 143.27

Nariai Pild. Kom. paskirtos komisijos Centr. knyg. peržiūr.

Račkauskas, Jonas Denkevičius, Julijonas Savickas.

Komisijos sutraukta ir savaitinės sąskaitos, kurios dėl grynai technišku kliūčių negalime patalpinti, dėlto talpiname tik mėnesines sąskaitas.

Red.

Apie «Kovos» būvį.

Atsišaukimas į Sąjungos draugus.

Draugai! Kiekvienas jau matėme, kad «Kova» esanti pavojuje, tai yra ant smertelno patalo gulinti, kame gali kasvalanda ap-leisti savo gyvybę... Nesvarbu būtų «Kovos» mirtis, ale svarbu Są-jungos sąnarių d v a s i o s mirimas. «Kova» tai yra darbininkų vadovas, jos netekus, kas pastos mūsų vadovu, kas jungs mu-

mis į vieną sąjungą, kas vienys mūsų mintis, kas lavys mūsų susipratimą, kas ves mumis prie geresnio gyvenimo, kas gelbės mus išliuosuoti iš vergijos, kas pakels balsą prieš mūsų skriaudikus, kas atstatys savo krutinę prieš ugnies liepsnas ir tt....

Aš nekalbėsiu čionai apie «Kovos» pavojaus atsitikimą; jau buvo apie tai rašyta. Bet aš noriu pasirodavyti su draugais, kaip «Kovą» išgydyti ir išgelbėti nuo mirties. Kiekvieną sergantį galima gelbėti su vaistais ir rūpinties pagražinti normališką sveikatą; tas pats ir su mūsų «Kova» — be vaistų ji neišgyys, o jeigu nesirūpysime pagamint vaistų, ji mirs. Bet «Kovos» liga nėra teip brangi, vaistas tikrai vienas doleris....

Draugai, atsiminkim «Kovos» pradžią. Keletas draugų rūpinos pagimdyti darbininkų vadovą, tai yra laikraštį «Kovą», katras jau gyvuoja keletą metų; «Kova» išėjo iš pradžios mažesnė ir sąnarių buvo nedaug, į trumpą laiką buvo padidinta, kaip dabar yra. Noriu pasakyti, kokiū būdu «Kova» buvo anklėjama su mažiau sąnarių; Sąjungos sąnariai mokėjo mėnesines duokles teip pat, kaip ir dabar po 20c. kas menuo, bet du metu mokėjo prenumeratą — vieną \$1.00 už metus; tokiu būdu kasa buvo pastatyta ant tvirtų pamatų ir išdavimai buvo daug mažesni. Bet užstojus naujai tvarkai, priėjo «Kova» prie to laipsnio, kad turim pagražinti senąją tvarką.

Draugai! nors daug aš čia galėčiau jums prirašyti, bet nė tas, nė nieks daugiau neišgelbės «Kovos» nuo mirties, kaip tikrai už dolerį vaistai. Draugai: — kiekvienas sąnaris Sąjungos turim būtinai mokėti šimet prenumeratą — vieną dol. Mūsų prenumerata yra vaistu, ką išgelbės «Kovą» nuo mirties. Jeigu kas negalėtų užsimokėti tuojaus, tai nors lig naujų metų. Kad mes užsimokėsime po dol., susidės kapitalas, iš katro bus galima skolą atlyginti savo draugams, katrie yra paskolinę Sąjungai. Tai yra mūsų pareiga atlyginti savo draugams paskolę ir dar atliks pinigų «Kovos» fondui. Takiu būdu pastatysime «Kovą» ant tvirtų pamatų, ir mes sąnariai sąjungos rūpinsimės geriau vesti reikalus, kad neb'įkristų «Kova» į tokį pavojų; šitas atsitikimas su «Kovos» pavojumi mus pasitūmės daugiau prie darbo ir nuveiks daugiau labo darbininkų luomai. Rasit ne vienas sako, kad «Kovos» pavojaus priežastim yra centro komitetas. Ne, mes visi esame ta priežastis, kad mažai apie organą tesirūpiname. Už tai gi šita lekcija mums kiekvienam sąnariui tikrai nedaug — vienas doleris turės kaštuoti. Malonėsite kiekviena kuopa apsvarstyti šitą mano atsišaukimą rimtai ir be kokių ginčų ir karščiaavimo.

I. Jančevskis.

* * *

Minersville, Pa. 15 kp. LSS. savo susirinkime birželio 21 d. svarstė dabartinį «Kovos» kritišką padėjimą. Apsvarsčius visapusiškai atradome, kad «Kovai» nėra tokis baisus pavojus, kaip kai kurių draugų buvo rašyta pirmesniuose «Kovos» N. N.

Draugas Širvydas patarė sumažinti «Kovą» iki 8 puslapių, ir tik tokiu būdu dar būtų, esą, galima palaikyti ant toliaus «Kovą», — mat sumažinus «Kovą», sumažėtų ir išlaidos, — tas tiesa, bet, kas užginčys, kad sumažėtų ir viltis tolesniam mūsų pasidarbavimui ir būtų didelis žinksnis atgal? Kaikurie draugai, ir sumažinus iki 8 puslapių «Kovą», gali dar nepasiganėdinti ir dar reikalauti sumažinimo iki 0 (zero).

15 kuopa pataria, kad «Kovą» nereikalinga sumažinti, tik reikalinga kiekvienam LSS. nariui darbuotis tolesniam «Kovos» palaikymui, prie kiekvienos progos rinkti aukas «Kovos» fondui ir dauginti skaitlių prenumeratorių.

Patariam knygą «Moters ir socializmas» palikti ant toliaus, vietoje rinkti prenumeratą knygai, rinkti aukas «Kovos» užlaikymui.

Draugai ir draugės, tik pasidarbukim, o greit pamatysim,

kad «Kovai» nėra nė mažiausio pavojaus. Nes «Kova» yra dėl mūsų, mes dėl «Kovos».

15 kp. vardu — susirinkimo vedėjas *J. Čiudinis*,
sekr. *J. M. Jasulevičius*.

* * *

Broliai ir sesutės: — Ar da mes ilgai lauksime, ar ilgai snausime?... «Kovos» N 23 perskaičiau straipsnelį drg. Rušino, ir drg. Dubicko, ir drg. Stankaus, ir drg. Širvydo. Aš tiems 4 darbo draugams tikiu — jie tikrą tiesą aprašo apie šiandieninį «Kovos» stovį ir jos medegišką silpnumą. Aš nuo savęs sutinku, kad «Kovą» sumažint ant 6 mėnesių iki darbai pradės geriau eiti. Brangūs draugai ir draugės: — Aš kviečiu jus vienu žodžiu patarti šitame reikale, ir ar yra da kokis laukimas, jeigu mes apleisime šitą reikalą, tai aš tikrai tikiu, kad mūsų «Kova» neilgai galės eiti jeigu mes ją nešelsime.

Taigi — į darbą! Tai mūsų vienintelis šiandieninis reikalas. Jeigu «Kova» mirs, tai ir desėtkai draugų su jaja sykiu mirs. Jeigu «Kova» žus, tai ir mes, draugai, žūsime. Skaitęs per išstisus metus, radau gerų raštų, Jovaro eilės — da ir šiandien man ausise tie žodžiai gaudžia kaip garsus varpas....

Aš nors už mažą algą dirbdamas, suėdinau kelis centus ir dėlei «Kovos» silpnumo prisiunčiu 10 dolerių — aš paskolinu «Kovai», ji mano mylimiausias draugas, ji suramina, ji atgaivina mane.

Pasilieku nuliūdęs, — jeigu «Kova» mirs, aš ir drauge su ja.

Jonas O. Žvingila.

Northboro, Mass. 7.VI.08.

Žodis į Schuylkill rajono draugus.

Išrinktas per paskutinę konferenciją rajono organizatorium, aš kreipiausi į daugelį kuopų viršininkų su tulaus užklausimais, lytinčiais rajono kuopų susiartinimą dėl pasekmingesnio darbo varymo. Iki šiol dar nė ant vieno laiško atsakymo nėsu gavęs. Ar draugų viršininkų adrisai patalpinti «Kovoje» netikri, ar draugai neišranda liuso laiko atsakymui? Šiuomi kreipiausi į draugus, melzdamas, kaip galima, greičiau suteikti man bent po vieną adrisą iš kiekvienos kuopos dėl susinešimų. Turiu svarbių reikalų, kuriuos gali nuveikti tik rajonas, o neturėdamas nė vieno užtikrinto adriso netinginčio susirašinėti rajono reikaluose draugo, nieko negaliu pradėti.

Draugai ir draugės! Jeigu jūs, arba jūs išrinktieje delegatai, išrinkote mane už organizatorių tam, kad aš veikčia, tad turite ir patys prisidėti prie darbo, kadangi ant manęs vieno užkrauti mūsų visų darbą būtų perdaug nesocijaliskai. Aš, kad ir labiausia trokšdamas, tad vis tik tiek tegaliu nuveikti, kiek jūs mane paremsite.

Mūsų rajono darbas nepasibaigia surengimais konferencijų ir rinkimais rajono vyriausybės ateinantiems trims mėnesiams! Mes ne dėl to susivažiuojam iš visų aplinkinių ir ginčijamės po kelias val., kad pasimatyti, ale tam, kad suformulavus artimiausius reikalus visi sulgy bendrai išdirbtos programos dirbtume! Mes ne dėl to laužome galvas, kad išgalvoti «kuodaugiausia naudingų įnešimų» ir po konferencijos juos į protokolą patalpinti. Jeigu konferencijoje išrandame ką nors užreikalingą ir užgiriam, tad turime darbuotis, kad juos gyveniman įvykdyti. Nebūkime, draugai, nesubrendusias ir neloškime į konferencijas, ale būkime rimtais ir savo darbą ir idėją suprantančiais ir jos naudai veikiančiais darbininkais. Sykių jūs persitikrinot ir pripažinot atsakančią vertę socialistų principams, pripažinot juos savais ir savo būvio pagerinimui būtinai į

gyvendinti reikalingais, tad ir turite darbuotis kiekvienas nepasitinkint ant kitų.

Konferencijoj buvo nutarta: I. Parėmimui silpnai pasilaikant čio mūsų organo aukauti kiek galint į «Kovos» fondą. Delegatai svečiai ir vietiniai draugai suaukavo \$20.00 su centais. O ar gi vien tik išrinktieji į delegatus socialistai, o visi juos rinkusieji draugai neprivalo organizacijos reikalais rūpintis? Atsiminkite, draugai, kad vieninteliu žiburiu palaikančiu gyvavimą mūsų organizacijos yra «Kova», paskui kuria nors ištolo ir mes žengiamo pirmyn. Jeigu «Kova», džiangsmui žandarų ir storpilvių, numirtų, tai mūsų spėkos ir veikimas bent du trečdaliu sumenkėtų. O tas, draugai, būtų ženklus mūsų klasiinio nesusipratimo ir dar ilgam pasiliktume užpakalyje kitų tautų darbininkų! Ar gi mes galime ligi to dasileisti, kad syki stoje kelis žingsnius pirmyn į susipratusiųjų darbininkų eiles, paskui liuosnoriai grįžtume atgal! Meskim į šalį menkus ypatingus reikalus, kurie trukdo mūsų organizatyvišką darbą ir užmiršę godumą (Kur tas matyt? Red.) stokime visi šelpti visais mums prieinamais būdais mūsų organą! Mums, draugai, neužtenka būti išsilavinusiais teoretikais, reikia būti praktiškais ir savo triuso nesigailinčiais darbininkais! Nesitikėkime ant «Dievo loskų» ir Rockefellerių duosnumo, ale aukaukime visi, o beabejonės atsieksime, ko norėsime! Pasigailėkime triuso ir vargo tų draugų, kurie silpnoms pajiegoms, ale stipria energija įsteigė tą organą uždėti... Darbuokimės, draugai, kiek galėdami, kol da nepervėlu, nes pas mus seniaus apsigyvenusius da neperdaug gyvenimo sąlygos pastaruoju laiku apsunkintos. Neatsidėkime ant to, kad mūsų Sąjungoje yra daugiau pusanatro tūkstančio, ale kiekvienas manykime sau, kad «aš» didžiausias organizacijos stulpas ir jeigu aš nieko neveiksiu, tad nebus nuveikta.

II. Paraginti draugus aukauti į rajono išdą. Kas atliks tą darbą? Organizatorius?! Melsčia tad išrinkusiųjų mane delegatų nurodyti man, koku būdu aš galiu kitus draugus paraginti, jeigu

KRISTUI.

TAVO gera širdis žmones mylėjo, už tai numirei ant kryžiaus, kaipo žmogžudys.

Tave nukankino tiejie, ką šiandien Tavo vardu kankina mus.

Jie lupomis garbin Tave, o kojoms mina tavo didžiausią prisakymą.

Jie mus kankin už tat, kad mes Tavo nurodytu keliu žengiam...

Pekla sujodus, velniai išvertę akis laksto, negyvi kelias, uolos skelias, laikas didžiai šventas, brangus... Kristau, mes tavęs prašom, atėik da prie mūsų.

Nors pekla dreba, nors tamsioji jiega šnabžda: kas bus, kai prazus motė pekla..., bet mums da vis reik kentėti.

Nes kankintojai stengiasi ją palaikyti, senus pamatus praded ramstyti ir mus priverčia juos garbinti; kas to nedaro, tą pasmerkia myriop.

Kristau, Tave šaukiam: atėik paskutinį kartą prie mūsų!

Buvo atėjus jiems mislis į galvą: vietoje senosios peklos pastatyt naują. Tokią pat tvirtą ir galingą, nors už senąją mažiau tamsesnę.

Užmiršo Tave, kurs už vargšus kentėjai; jie lupoms Tavo žodžius mini, bet širdy jų neturi.

dauguma iš balsavusiųjų už paraginimą man nieko neatsako! Jeigu jūs, draugai, renkate organizatorių ir norite, kad jis veiktų, tad pirmiausia, — turite patys veikti; jeigu jūs išrandate reikalingų «paraginti» draugus, tad pirmiausia turite patys save pasiraginti ir ant kitų nepaisant darbuotis, tuomet ir aš galėsiu sulyg jūs noro veikti.

Linkėdamas kuogeriausios kloties jums ir socializmui —
V rajono organizatorius

I. Rudminas.

P.S. Kreipdamiesi prie manęs su rajono reikalais, padėkite tokį adresą: En. Rudminas, 119 Centre str. («Darbininkų Viltis») Shenandoah, Pa.

Prie griuvimo šmeklos.

Kaip įkiri ir slėgianti viena ir ta pati fraza nuolat atsikarto janti; kokį ji mierį turi ir kam ji reikalinga? Užtikrinu, kad ne pagerinimui sunkaus būvio, ir ne mums ji reikalinga! Tai yra ypatingi reikalai tik poros ypatų (Kodėl neįvardinat tų dviejų ypatų! Red.), kurie atsiekimui savų mierių, nepaiso būdų nė priemonių, kuom kariauti, ir kaip kovą vesti, brenda tolyn užsimerkę.

Čion noriu kalbėti LSS. reikaluose.

Kas netėmijo pradžios apsiereiškimo gyvybės mūsų organizacijos, tas gal neturi supratimo, kaip sunku yra organizuoti ir tvarkyti žmones, kurie apie organizaciją supratimo dar neturi. Kiek draugams prekiauvo triuso ir lėšų, kolonijų ir niekinimų, kiekvienam, kuris tik bandė ką nors dirbti labai tos organizacijos. Bet sutverti pasisekė, uždėjome laikraštėlį «Kova». Nors skurdžiai bet liuosybės darbas žengia pirmyn. Džiaugėmėsi neišpasakytai visi, lyg Japonai Port-Arturo tvirtynę paėmė: ir kaip gi nesidžiausi.

Kristau! Jie mums pradėjo skelbti, buk ant kryžiaus mirdams sakei: Kas peklą iš savo dušios išnaikys, tas amžinai prasižudys... Mes nenorim tikėti, kad butum teip kalbėjęs: už tat mums reik nukęsti.

Kristau! Prašom Tavęs, šaukiam! Ateik mums į pagelbą, pribuk ant pabaigos, poretmti pragarą myriop....

Pienavežys.

BAISI TEISYBE.

Parašė V. Bauruševskaja.

PO dideliu įspudžiui to, ką mačiau, rašau šias eilutes, kurios plėšiasi iš gilumos dvasios, kaipo protestas ir pasibaisėjimas. Kaip šmėkla stovi prieš mane jaunas nukankintas veidas ir neduoda man ramybės, persekiodamas ant kiekvieno žingsnio!...

...Einu vakare Chicagos gatvėmis ir mano žvilgis su nusistebėjimu apsisotoja ant jauno žmogaus. Jo poza mane nustebino. Jo suvargęs veidas sako apie baisias kančias ir tragediją, kuri verda jo dvasios gilumoje.

Ir lyg magnasas traukia prieit prie jo, palengvint jo našta, kurią jam ant pečių uždėjo žmonės. Jis stovi ir dreba.

Vergai prie liuosybės siekti pradėjo. Darbas šventas ir daug žandantis, kas galėjo tikėtis, kad į tokį darbą ypatingumą kas drįstų maišyti. Bet ar teip yra? Ne! Mūsų inteligentai pradėjo ožio kovą su zerkolu ir pasekmės tos kovos puola ant visos organizacijos.

Pirmiau drg. Širvydas visur kasėsi jieškojo konspiracijų, o dabar drg. Baltrušaitis surasti jų negali, ar tai ne bėda. Klausimas kas kelia tas konspiracijas, kam jos reikalingos? Užtikrinu jog ne organizacijos gerovei ir ne organizacija jas kelia.

Kur tik nepažvelgsi visur ir visame tik savo ypatomis užinteresuoti.

Užmesta, kad pertikrinantėji centro knygų komisija už kelionę ir darbą užmokestį paėmė. Koks tai prasižengimas, kad už penkias ne dienas bet paras po \$7.00 paėmė ir tai kas, žmonės tie, kurie ten dirbdami prie tų knygų pietus pavalgyti už ką neturėjo, o drg. Baltrušaičiui ir kitiems ilgiau negu paskirtas valandas organizacijos labai pasidarbuoti «LSS. programas priešinasi».

Komisijos nariai paėmė tik po \$1.50 už parą, kodėl šiam darbe programas nesipriešina?

Brooklyniečiams užmesta karščiovimui klausime pirkimo rankraščio «Moteris ir Socializmas».

Rodos drg. Baltrušaitis žino ir susivažiavime buvo kalbėta jog vertėjas neturi duonos kąsnio priverstas kuogreičiausia rankraštį parduoti, kad gyvastį kūne palaikyti, o velydamas geriau parduoti Sąjungai užtai pigiau (? Red.) negu kiti siulė atidavė. Dėlto Literatiškas Komitetas patarė, o susivažiavimas nupirko, kad pigus, ir kad rankraštis nepapultų į biznierių rankas, dėlto, kad ta knyga tik socialistams prigul išleisti: ir patarė rinkti prenumeratą jos išleidimui.

Draugas gi Baltrušaitis tvirtina, kad pradėjus rinkti prenumeratą minėtos knygos leidimui, turėtų «Kova» sustoti ar sumažėti.

Kame čion sensas? Kas «Kovą» skaito, tai kito ekzemplieriaus

Seni drabužiai vos teuždengia jo sugrubusį kūną. Akys pusiau užmerktos ir mažas drebulys, pereidamas per kūną, judina jo drabužius.

Po to puola jis be balso ant žemės, lyg budelio nukirstas medis. Aš nusigandus surinku: «Kas yra? Greičiau gelbėkimė!»

Kaipo atsakymą, aš girdžiu kalbą čionai esančiųjų: «Jis badu mirė! Jis tris dienas nevalgė! Jis darbininnas!» Rodos, kalba automatai, o ne žmonės.

Ir aš baisiai gėdžiuosi už save, už žmones, už visą žmonių. Kaip gali mirti žmonės ten, kur krautuvės lužta nuo aukso ir sidabro? Kur vaikščioja šilkuose ir aksomuose, kur brangiausi vynai ir skaniausieji valgiai pilasi iš gausybės rago. O darbininkas, didis viso šito turto tverėjas, be skundo miršta badu ant purvino šalygatvio. Yra du jo budeliai: vienas kapitalistas – atima duoną, kitas valdžia – atima laisvę. Visi neišmieruojami turtai darbininkų sutverti naudai kama rilijos ir buržuazijos, kurių nesugraudina pekliškos žmonių kančios.

Ir norisi šaukti: «Kovokit! Tik čia, darbininkai, jūsų spēka!»

Vertė K.J. Virsnis.

tos pačios «Kovos» nebeužsiprenumeruos, o Bebelio knygą vis gi nors pusė «Kovos» skaitytojų užsiprenumeruot galėtų: jau būtų apie \$1000 vietoj \$900 kaip drg. administratorius apokavo. «Kovos» prenumerata visai nenukentės knygos prenumeratai besiplatinant, atpenč sudrūtins, dėlto, kad knyga «Moteris ir Socializmas» yra dalis to pamato ant kurio rymo socializmas.

Kodėl drg. B. savo strategiką teip permainė? Pirmiau, kada kuopos ir pavieniai draugai svarstė apie sumažinimą skaitliaus apmokamą darbininkų, drg. B. per «Kovos» N — tvirtino, kad sumažinimas skaitliaus apmokamų darbininkų yra negalimu, organizacija turėtų nukęsti. O dabar kada drg. Rušinas pamatė krizį besiantinant pats atsitraukė tik dėlto, kad organizacija nenukęstų tad drg. Baltrušaitis tyli. Kodėl? Mat pirmiau sumažinus vienu darbininku organizacija žadėjo griūti, o dabar tik dėlto ir susimažino, kad negriūtų. Kodėl tada kalbėjote, o dabar tylit?

Dabar mat knygą išleidus «Kova» sustoti turėtų, o paskiau jeigu tos knygos neleistume «Kova» sustoti turėtų. Puičiai. Šeiminkauja kiekvienas, kaip girtas indų šėpoj. Pasi-priešink tuojau grasina «griuvimu».

Ką organizacija turėtų griūti: jog darbininkai užlaiko visą svietą savo triuso vaisiais ir svietas negriūva ir negrius, kol patys darbininkai ji nepervers teip, kaip būti turėtų. Svietą užlaiko, kodėl savo organizacijos neužlaikyti? Darbininkai nuo savo burnos atitraukia prie organizacijos reikalų prisidės, bet jūs ne erzinkite jų įtemptus nervus, duokit jiems apšvietą, duokit jiems gryną dvasišką peną, o energija darbe pati atsiras.

Draugai darbininkai, jumise galybė, tik matau jūs galite viską padaryti ir viską prašalinti, tik supraskite ir panorėkite.

Jūsų draugas

J.Šukys.

* * *

Drg. Šukys verki, kad vis atsikartoja ta pati «frazą» apie griuvimą. Ir kalte meta ant manęs, būk aš tik tą išmisliju. Drašus draugas Šukys! Aš tik per laikraštį viešai apskelbiau du kartu tą, kas buvo skelbiama v i e š a i... liežuviais. Norite viską užglostyti? pakavot «šėpoje»? Ir mislijat, kad tai mano ypatingas dalykas. Kame aš savo ypatą gyniau? Drg. Širvydas kadaisia mane tėviškai baudė «Kovoje» — nesigyniau nė pusė žodžio; 1-oji kuopa pylė srutas per atsišaukimus ir šaukė, kad «gyvenimas nesudrebėtų», jei aš su kitais centro biaurybėmis, «pradingčia iš jo», — aš nė pusė žodžio nesiteisinau. Nesiteisinsiu nė prieš drg. Šukio badikavimus su kuolu... šėpoje...

Kaslink «konspiracijų» — aš jų nemačiau ir bereikalo drg. Šukys spēja, būk aš jų jieškas. «Konspiracija» pas mus reiškė slaptą suokalbi, ką nors blogai daryti. Aš slapybių nemačiau, nematau ir n i e k o n e l a i k a u slapybėj. Iš «konspiracijų» visados tyčiojau, tą žodį rašiau svetimžodyj, — tą turėjo suprast ir drg. Š., kaip Literatūros Komiteto narys. Bet kodėl drg. Š., nematydamas konspiracijų, mane kaltina už «konspiraciją»: mat aš dėl ypatingų dalykų pirma kalbėjus, kad sumažinus darbininkų skaičių, organizacija nukęs, o dabar, kada susimažino, tai aš tylis? Rodos, drg. Š. teipgi žido, kaip daugelis IV susivažiavimo delegatų, kad aš pats, privatiškai kalbant, padaviau sumanymą apie administratoriaus ir sekretoriaus veikimą, ir tai, delegatams įnešus, susivažiavimas priėmė.

Drg. Šukiui paranku mane apkaltint, būk aš veidmainiauju. Aš jam patariu išeit iš tokio siauro padėjimo («šėpos») ir pažiūrėti faktus, pažinus bent elementariškus ekonomijos principus. Administratorius atsisakė ne dėl to, kad sąjunga negriūtų. Jis Sąjungai paliko už du mėnesiu algą — nes būt galėjęs būtų iki rinkimų, — tai tiesa; negali nematyti tame gero noro link Sąjungos. Bet kad darbas pastaraisiais krizio mėnesiais sumažėjo sekretoriui ir administratoriui, tai tą rodos gali matyti kiekviens ir šėpoje... To-

dėl ir darbininkų gali būt mažiau. Supraskit sakau, ekonomijos principus! Tada nereiks šukaut. Tačiau tegu drg. Šukys atvažinuoja (jei to ištolo negal nuvokt) ir pažiūri, kaip dabar darbas atliekamas: išdalies padeda ir redaktorius, ir «Kovos» zeceriai, ir pašalinųjų darbų zeceris — tai administratorių užstoja; padeda sekretoriui ir rinkimų komisija, grynai jo darbą atlikdama. Sekretorius gi padirbėja biskutų ilgiau, kokias dvi-tris valandas — kartais iki 10-11 val. vakaro.

Sulyg «girtybės», tai turiu pranešti, kad aš neturėjau ir neturiu «šėpos» su gėrimais: niekad, kol «Kovos» redakcijoje «šeimininkauju», nebuvau «girtas», net nuo draugų gatvinių koliojimų nepasigėriau ir nešaučiau teip, kaip drg. Šukys. Apie buvusį administratorių tik buvo pranešta (grynai išmislyta) oficiališkame V.K-to susivažiavime, kad jis pasigėrė, o apie mane — ne, ir tą šėpą tegul pasilauko savo nuosavybė gerbtinas autorius.

Tegul dabar drg. Š. sprendžia, kiek daug čia yra mano ypatingo kumo: tegul sveria su savim. Čia tik nuo koliojimų truputį apyniau savo ypatą — ar didelis mano prasižengimas. Užtikrinu mūsų inteligentiški draugai į akis (kitiems girdint!) teip nedrįstų pasakyti, tik per laikraštį drįsta koliotis.

Ar ilgai klaidžiosim po proletariškos doros griuvėsius, nematydami, kur socializmas ir jo etika!...

J. Baltrušaitis.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popieros, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neurašytas.

Zinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinimų. Zinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpinotos.

Steubenville, Ohio. Darbai po biskį da kruta pabirkuose, da žmonelės labai didelio vargo neturi, katrie darbą turi. O mainose (kasyklose) tai mainieriai da pusėtinai uždirba. Taigi per «pėdę» prisigeria ir gerai parėkia. Toks vietinių lietuvių apšvietimas. Yra daug žmonių ir be darbo. Iš kitur pribuvusiam sunku darbas gauti; pabirkuose visai negali gauti, tiktai mainose kaip kada galima gauti, ale ir labai sunku. Birželio 17 d. ungaras angarų nušovė už darbą, o 20 d. birž. naktį ant gatvės vieną anglą nušovė ir vieną italą paplovė. Tai tokios čia naujienos.

D. A.

Braddock, Pa. 14 d. birželio, pasidarbavus LSS. 3-o rajono sekretoriui, tapo čia surengtos prakalbos, da pirmą sykį išviso. Lietuvių socialistų ikišiol čia da nieks negirdėjo. Susirinko žmonių gana didelis skaitlius. Teipgi ir moterų buvo nemažai; tik mergelėms sarmata, kad tik viena teatsilankė, ir ta ne vietinė. Kalbėjo A. Keršis, F. J. Bagočius. LSS. 6-os kuopos dainininkai padainavo kelias darbininkiškas dainas, J. Kvederaitis ir Širvinskiutė deklamavo eiles. Drg. F. B. baigiant kalbą, ragino rašyti į LSS. Susitvėrė kuopelė iš 11 draugų. Labai malonu, matant dauginanties skaitliui susip-

ratusių darbininkų.

Žmonės ramiai užsilaukė. Tik toks Pustelninkas bėgiojo drebėdamas, lyg Judošius Jėzų pardavęs, šaukė policmoną, kad areštuotų kalbėtoją, bet nieko nelaimėjo. Aukų surinkta \$ 10.35. Už parengimą prakalbų užmokėta \$ 9.45.

B. Kondratavjčius.

Philadelphia, Pa. Protesto mitingas. Salė «Labor Lyceum», ant 6-tos ir Brown gatvių, 28 birželio buvo viešas susirinkimas, su tikslu protestuoti prieš pasikėsymą išduoti Rusijos valdžiai pabėgėlį Paureną, kurs dabar sėdi New Yorke kalėjime ir kurio byla da nepabaigta. Susirinkimą sušaukė tam tikra taryba (konferencija), kurioje dalyvauja visos pažangiosios vietinių ateivių organizacijos, tarp tų ir LSS. 1-moji kuopa per savo paskirtus delegatus (A. Baltrušaitis ir J. Savickas).

Susirinkime kalbėta angliškai, žydiškai, rusiškai (kalb. Ozol); perskaityta ir vienbalsiai visų priimta rankų pakėlimu sekanti rezoliucija:

Apsvarstę,

1) kad prisiegos lauzytoja Mikalojaus II valdžia jau trečius metus veda atvirą kovą su Rusijos žmonėmis, naikindama visus Rusijos piliečių iškariautus 1905 metais koustitucijos ir konstitucijinių teisių likučius;

2) kad šita karė aiškiai išsireiškia dviejų Dumų paleidimu, areštavimu ir be viešo teismo išstrėmimu į katgorą žmonių pagal įstatymus išrinktųjų atstovų, kariškais ir kitais išimtiniais padėjimais;

3) kad esant tiems išimtiniais padėjimams, nenubaudžiama ir nuožmių-nuožmiausia administracijos saualė, nesuskaitomi areštai, kartuvės, baudžiamieji buriai, kankynės ir dauzymai pasidarė kasdieniniu apsiereškimu (žr. «Concurrent Resolution No. 28»);

4) kad žvėriškoji caro vienvaldybės politika negalėjo neišaukti piliečių atspyrimo prieš caro tarnus, kas stipriai paastrina vis da tebesitęsiančią Rusijoje pilietišką karę;

5) kad daugelis Rusijos piliečių, negalėdami užsiimti Rusijoje ramiu darbu dėlei caro valdžios persekiojimų už dalyvavimą laisvės judėjime, jieškojo ir jieško išsigelbėjimo politiškaiai laisvoje Amerikoje, —

Mēs, susirinkusieji Labor Lyceum, 809 N 6th st. birželio 27 d.

1) protestuojame prieš areštuoto New Yorke sausio mėnesyje 1908 metų Rusijos valstiečio Martinsono (apkaltinamajame akte vadinamo Jonu Jono sunum Paurenu) išdavimą caro vardžiai, remiant tą išdavimą karės stovio priverstų nepriesiekdintų liudininkų parodymais, kad jis toje pilietiškoje karėje papildė politiškus prasižengimus.

2) randame, kad panašus išdavimas būtų tiesiu perzengimu kaip traktato (sutarties) apie išdavimą, teip ir ypatos nepaliečiamybės, kurią užtikrina Amerikos konstitucija ir politiškiems pabėgėliams, ir

3) rukuojam, kad toks darbas būtų visai priešingas su visais mūsų šalies respublikiniais papročiais, padavimais ir

Washingtono vyriausybę padarytų Mikalojaus kruvinojo valdžios patarnantoja akise visų laisvę mylinčių Šiaurės Amerikos Jungtinių Valstybių piliečių.

Springfield, Ill. Šiame miestelyj darbai labai sumažėję anglių kasyklose. Pabrikų čia nėra išėmus keletą tokių, kur po kelis desėtkus darbininkų dirba. Jau ir mus miestelio žmonės pradeda atjaust krizio blogumą. Norint čia lietuviai ir ne blogiausia stovi susipratime ir žengia pirmyn, bet prakeiktas krizis vis spaudžia žemyn, negalima nieko naudingesnio nuveikti. Birželio 21 d. buvo susirinkimas LSS. 29 kp. Draugai nutarė parengt pikninką «Kovos» sušėlpimui. Pikninkas turėjo atsibuti 28 birželio, bet ne buvo galima surenti tą dieną, kad negauta vietos; tai atsibus 11 liepos Nežinia, kaip nusiseks.

Vuosis.

Herrin, Ill. Darbai anglių kasyklose visai silpnai eina. Vienose kasyklose dirba pusę laiko, o kitose da nepradėta dirbti nuo 1-mos balandžio.

Foxcroft, Me. Čia darbai, daugiausia giriose, šiek-tiek eina, bet darbas sunkus: reikia dirbti kaip mului, ir už darbą menkai moka. Dirba lietuviai su anglais; bet kur vieni lietuviai dirba, tai perdaug nori įtikti buržujams, išnaudotojams, dirba daugiau valandų, kaip yra pavelyta. Negana kad teip darbininkus išnaudoja darbdaviai, bet nesusipratę darbininkai patys spēkas meta.

21 birželio buvo prakalbos farmoje, S.Aušiuros svetainėje. Susirinkimą atidarė P.Petronis. Kalbėjo S.Valiulis (apie mūsų likimą ir apie religiją) ir Ona Avietė (iš Bostono). Draugės O.A. kalba smagų įspudį padarė ant moterų ir visų klausytojų; ypatingai dėlto, kad lietuvaičių teip mažai yra susipratusių ir dirbančių ant visuomenės dirvos. P.Petronis kalbėjo apie sunkų darbininkų padėjimą Lietuvoj. M.Tumosiūtė [5 metų mergaitė] ir Mičius deklamavo eiles. Susitvėrė socialistų Sąjungos kuopa iš 12 draugų. Labai gražu, kad vis dauginas proletarų kareivių armija.

P.P.

Mamfold, Pa. Birželio 24 d. čia buvo prakalbos. Kalbėtojai atvažiavo iš Pittsburgo: drgg. F.Bagočius, J.Verbliugevyčius ir B.Grabauckis. Kalbėtojai, baigdami savo kalbas, ragino rašytis į LSS. Ant galo drg. Bagočius da paaikino truputį apie Sąjungos tikslus ir paragino dar syki, kad neat-siliktume užpakalį kitų. Ir susitvėrė kuopa iš 15 draugų. Tamsunėliai naują kuopą pasiskubino pasveikint, kaip jų protas išnešė, žinoma, išvadindami «šliupais», «bedieviais» ir kitaip. Bet prisirašiusieji draugai žada laikytis dručiai, sakydami, kad nors daugiau kalbų turės margakakliai.

Kuopos sekr. K.Juozupaitis.

«Raisto» kritika.

«Vilniaus Žiniose» N 91, ką ir «Tėvynė» N 18 atkartoję, p. Verva peržvelgdamas europiečių vertimą «The Jungle», kurs ten pavadinta «Pelkės», kiek galėdamas stengiasi sunie-kinti amerikiečių vertimą – «Raistą», kuris yra imtas tiesiog iš angliško originalo. Kritikas stengiasi sulyginat ir randa nevienodumą vertime. Iš tikro teip ir yra: «Raisto» išsireiški-mai bei sakiniai kitoki, negu «Pelkių». Reikia atminti, kad «Raistas» yra versta, kaip sakiau, iš originalo, o «Pelkės» jau iš kito vertimo: taigi teisingai sulyginat su originalu p. Vervai tuodu vertimu bus sunku, nes «Pelkių» vertimas bus tiek į originalą panašus, kaip, anot žmonių patarlės, [«devintas vanduo nuo kisieliaus».

Šale to, da p. Verva priveda kaip kuriuos žodžius, kurie teipgi netinką mūsų kalboje. Teip va esą su žodžiu «plaišytojas» – tai turi buti «plėšikas». Gaila, kad pačiam kritikui truksta žodžių, arba nežino ką ženkliną plaišytojas. Mat plėšikas, tai yra ne kitaip, kaip vagis. Ir to kritikui užtenka, plaišytojais jis nebenori žinot. Tuomtarpu plaišytojas gali buti ir vagis ir teisingas darbininkas. Amerikoje yra anglių plaišytojai kasyklose, teipgi yra ir plaišytojas, ką paprastas vagis-plėšikas negali padaryti. Tokių plaišytojų Lietuvoje gal ir nėra, už tai ir p. V. jų garsingam romanistui Sinklerui negali dovanoti. Lygiai tas pats ir su žodžiu «kariauna», kurs p. Vervai nepatinka ir kurį jis bevelytų pakeisti žodžiu «minia». Ar tyčia nusiduoda nežinąs, ar ištikro kritikas nežino, kad minia tesivadina paprastas žmonių suplaukimas, o ne apginkluotų kareivių. Teip ir daugiau yra tokių prirodymų, vis aukštyr kojom išverstų. Kas link kalbos grynumo ir gerumo «Raisto» iš literatiškosios pusės, p Verva klysta. Gal ne visi kritikai tokie sarkastiški ir beširdžiai, kaip jis.

Pažiūrėkim, ką apie «Raistą» rašo kiti laikraščiai.

«Vienybė Lietuvininkų» N 12, kovo 18 d. 08 m., rašo:

«Štai guli priešais mane ant stalelio nauja knyga, gražiai lietuvių kalbon išversta. Tai garsaus beletristo Sinklėro «Raistas». Perskaičiau ją nuo pradžios iki galui ir supratau. Yra daugelis knygų, kad negalima suprasti. Rašo apie svetimus skaitančiam klausimus, painioja mislis, primatso vandens ir uksuso. Ne tas yra su «Raistu».

Didelė knyga savo vertybėje, baisi knyga savo teisingumu!

Ar nori vargdieni-amerikietį pasižiūrėti į veidrodį?

Tai skaityk «Raistą».

Lietuvis jaunikaitis, Rutkus atvažiavo Amerikon, su kruvele savo artimų draugų ir draugių. Pradeda naują gyvenimą. Naujame sviete – «aukso šaly». Pilnas sveikatos, jaunystės, gražumo ir energijos. Papuola į Chicagos gyvulių pjovinyčias. Čionai ir prasideda jo gyvenimo drama, jo mokykla. Patiria visas Amerikos biznio sukybes, skriaudas nuo pabrikantų, jų neteisybes linkui žmonių. Nėra to Lietuvoje, ką jis čia paregi: čionai teip surėdyta draugija, kad žmogus yra vienas kito priešu. Nėra tėviškumo, broliškumo – biznis užmuša žmogaus jausmus. Rutkus stengiasi nors vieną artimą ir mylinčią širdį turėti – jis apsideva su Ona. Tai pilna žydėjimo pora. Bet Amerikos gyvenimo nuodai tos poros neapleidžia. Vargai prispiria eiti į darbą ir jaunutę,

pagimdžiusią kudukį, Oną. Ji menksta. Jurgį sužeidžia ir jis netenka darbo; Ona stengiasi jį ir save su kudukiu maitinti ir vis dirba. Bet darbo netenka... Perdėtinis... suvilioja prie nedorų darbų. Ji nupuola, vėl gimdo ir miršta. Rutkus keršydamas užpuola ant perdėtinio; Rutkų už tai suima ir įdeda kalėjiman.

Uždenkim Rutkaus dramą. Ji yra padrebinianti. Ar tiek palengvės skaitytojui dažnojus, kad Rutkus tampa ant galo susipratusių darbininku.

Kas mėgsta skaityti apsakas, atras čionai mistro ranka perpieštą čielą eilę gyvenimo apsiereškimų. Kas nori pažinti Amerikos darbininkų buvį, tegul skaito «Raistą». Ne išmislytas romanistų sensacijos čionai rasi, bet galinga plunksna puikiai nupieštus, baisius vargdienių gyvenimo paveikslus.

Vertimas lengvas, spauda aiški. Viskas verčia įstarti išleidėjui tos knygos — ačiū. **K r a t i k a s.**

Lietuva N 14, balandžio 3 d. 08 m., rašo:

Anglišką kalbą tas raštas padarė daug triukšmo. Autorius jame aprašo tulas paslaptis milijonierių savininkų Amerikos galvijų skerdyklų, kas, kaip sako, milijonieriams padarė milijonus nuostolių, nes Europoj nenorėjo pirkti Amerikoj sutaisytos mėsos. Gyviai aprašytas čia gyvenimas lietuvių darbininkų, jų vargai ir kaip jie Amerikoj demoralizuojami. Knyga parašyta užimančiai, verta skaitymo. Čia gyvenanti lietuviai ras aprašytus prietikius, kokius gal iš dalies nė vienam atsėjo pergyventi. Europoj gi gyvenanti ras aprašytą gyvenimą savo brolių «Dolerių ir Laisvės krašte».

Lietuviškas vertimas neblogas. Skaitosi lengvai, todėl nusipirkęs knygą nesigailės išleistų pinigų.

Taigi mat tie du laikraščiai skiriasi savo nuomonėse su «kritiku»... Bet biskį toliau pasiaiškina. kodėl ant svieto esama aštrių kritikų, kada jis pradeda šnekėt apie teip vadinamą biznį. Esą «bereikalo „Raisto“ leidėjas p. Naujokas pyksta, kad sykiu Europoje išleista „Pelkės”».

Jeigu jau lietuviai teip daug pinigų turi, nėra juos kur dėti, butų gerai. Bet kadangi lietuviška literatura teip dar maža, tai ar ne geriau, kad sykj vieno išleistos knygos neatkartoti, neužbėginėti kelią leidėjams, o velyk naujas išleidinėti? Jeigu jau Europos lietuviai teip pasišventę apdovanoti mūsų literatūrą «grynos» kalbos klasiškai vertimais, tai argi jie negali rasti ką kitą mūsų skaitančiai visuomenei suteikt? Argi jau neliko sviete literatūros kitų kiltavyrių, kaip tik Sinklėras ir jo «Raistas»? Galiaur, jeigu įsimylėjo į Sinklėrą, tūi galėjo paimti kitus jo, anaip tol neblogesnius veikalus, kurių nieks neveržia, ir tą parupinti mūsų skaitytojams. Bet čia yra kas kita. «Pelkių» leidėjai pasimasino kitų leidėjų plačiu ir ilgo laiko išgarsinimu apie «Raistą», išleido kitu vardu, primindami, kad tai t a s p a t s «R a i s t a s». Suprantama, tas «Pelkių» leidėjams sumažino išgarsinimo lėšas, padarė puikiau, negu europiečių tankiai nurodomi amerikiečiai. Tą biznį dabar p. Verva stengiasi apkloti lietuviškos kalbos grynumo marškele. Bet tas vistiek neišteisina jų tikslo. «Pelkių» išleidimas ir prirašant dar, kad t a s p a t s «R a i s t a s» net bizniu negalima vadinti, — yra tai mandagiai pridengta vagystė. «Pelkių» išleidėjai gana gerai žinojo apie sumanymą išleisti Amerikoj «Raistą», nes nuo 1906 m. buvo veik visuose liet. laikraščiuose garsinama. Ne biznis, nė raštijos etika, nė prisidengimas lietuviškos kalbos «tyrumu» ne-

gali «Pelkių» leidėjų išteisinti nuo tyčia sumanyto gešeto ir noro pakenkti Amerikoj išleistam «Raistui».

New York City, Madison Sq. bx 189.

J. Naujokas.

Kadangi p. Vervos neva kritiką ir «Tėvynė» (N 19) atkartojo, tai šį atsiliepimą pasiunčiau «T-į», kad patalpintų, bet gavau atsakymą ir sugražino su pasarga, kad jau «T» darbar nėra vietos...
J.N.

☞

Atsišaukimas į draugus Joniškiečius.

Malonus draugai Joniškiečiai, gyvenantieji Amerikoj. Kreipiamės į Jus ir tikimės, kad mūsų šauksmas nepaliks balsu šaukiančio girioje. Tikimės, kad draugai atsilieps ant šito mūsų atsišaukimo.

Draugai esate iš «Kovos» patyrę apie Marcijoną Juodį iš Jonišchio miestelio; apie jį buvo aprašyta «Kovos» N 8 š. M. Ten buvo aprašyta, kad M Juodis paskutiniu laiku Lietuvoje užsiėmęs provokacija, tai yra: išdavinejimu draugų į kraugeriškas caro valdžios rankas, ir daug dar kitų negražių pasielgimų.

Bet ten atsiliepė tik viena ypata; tik viena ypata mums pranešė apie jo darbus. O daugiau neatsiliepia nė vienas, nė vienas mums daugiau nepranešė apie tą, ir vėl viskas nutilo.

Jau pereinę 1907 metų, lapkričio mėnesyje 4-ta kuopa LSS. Chicagoje pakėlė tą klausimą, apie M. Juodį, ir išrinko tam tikslui komitetą, kurio užduotis buvo susižinoti su draugais Joniškiečiais, gyvenančiais Lietuvoje, ir gavus nuo jų teisingą paliudijimą, pranešti 4 LSS. kp., prie kurios jis priklausė. Komitetas tuoj ėmėsi už darbo. Liko pasiūsta į draugus Joniškiečius ir vienas ir kitas laiškas; bet vis be pasekmės... Draugai Joniškiečiai Lietuvoje nedavė mums jokio atsakymo. Turbut jie tą palaikė už nesvarbų dalyką, ar, gal but, negavo mūsų užklauso.

Dėlto ir atsišaukiam į Jus, malonus draugai, ir tikimės, kad nors Jūs nepaliksėte nebyliais ant mūsų atsišaukimo. Tikimės, kad Jūs mums pranešite apie M. Juodžio blogus ar gerus darbus... Bet atminkite, draugai, kad pavadinti šnipu tą ar kitą ypata mums neužtenka. Mēs negalim teisti tos ar kitos ypatos vien pasakymu, kad jis šnipas ar kitokis. Mēs turim turėti teisingus prirodymus ant apkaltinamojo, kur ir kaip pasielgęs.

Dėlto mēs geistume, kad draugai siųsdami paliudijimus apie M. Juodžio darbus, parašytų maždaug teip:

- 1) kur gyveno Lietuvoje ir kuom užsiėmė;
- 2) kokių pažvalgų daugiau laikėsi Lietuvoje;
- 3) kokius darbus ten padarė ir kur;
- 4) jei išdavė ką, tai kokias ypatas ir kada.

Tai tokius maždaug aprašymus, norėtume nuo draugų išgirsti, nes tik per aiškius prirodymus mēs prieisim prie teisingo ištyrimo. Dėlto meldžiame Jūsų draugai Joniškiečiai, nepraleiskitė pro ausis šį mūsų atsiliepimą, duokite mums ži-

nią žemiau nurodytu adresu.

Su socijališkais sveikinimais

Vardan 4-tos LSS. kuopos — Komitetas:

S. Strazdas, K. Motuzas, V. Masiliunas, F. Dementis.

PS. Pranešimus meldžiame siųsti per laiškus šiuo adresu: Mr. S. Strazdas, 155 Canalport ave, Chicago, Ill.

DARBININKO KRONIKA.

Austrijoje, dėlei klerikališkai valdiškų užmačių, daromų prieš profesorių pažvalgų laisvę, ypatingai, pradėjus persekioti prof. Wahrmondą, studentai sustreikavo beveik visuos universituose, o profesoriai jiems pritaria. Sustreikavo išviso apie 20 tūkst. studentų.

Buvęs Amerikos prezidentas Grover Cleveland pasimirė 24 birželio, po ilgos vidurinės ligos. Tai buvo demokratų partijos stulpas, žmogus labai atgaleiviškas.

LAIŠKAI REDAKCIJON.

Draugas redaktorius malonės patalpinti į «Kovą» sekančią mano pranešimą.

Tulos priežastys privertė mane apleisti «Pirmyn» redakciją, dėlto pradeda nuo N 11 aš minėto laikraščio jau neredaguosiu. Neuzbaigtus straipsnius aš greitai užbaigsiu ir paduosiu čielai atspaudinti į kitą laikraštį arba išleisiu atskiromis knygutėmis.

Jei laikraštis «Pirmyn» iškryps iš savo kelio, tai kaltinokit ne mane, o jo išleistojus arba redaktorių.

A. Antonov.

Biblijografija.

Moteris prieš teisybės ir liogikosteismą. Vokiškai parašė Karl Federn. Vertė A. Antonov. «Pirmyn» išleidimas. Minersville, Pa 1906 m. Pust. 21.

Darbinkai ir jų ateitis. Parašė Rėk. Spauda «Kovos» Philadelphia, Pa. 1908 m. 43 pust. Kaina 12 centų.

Pikta boba baisesnė už velnią. Vieno veiksmo komedijėlė. Dėlko dabar velniai, ant žemės nesivalchioja. Eilės. «Ežio» išdas. Kuktos spaustuvė, Vilnius, 1908 m. 15 pust. Kaina 5 kap.

Senovės likimas. Parašyta Jasiūno Kągero veikia pabrikantas? Parašė Lafargue, vertė Jasiūnas. «Rankpelni» išleidimas. Bellshill, Scotland. 1908 m. 6 pust. Kaina 1 penas.

«Koval» atsiųsti rankraščiai.

S Strazdo (eilės) — «Kas mirusį brolių atmįs», «Kovotojų giesmė»; K. Raudoniaus — «Prie naujos Pasaulės» (eil.); K. Rutkaus — «Koks skirtumas tarp unijisto ir skebolį»; A. Antonovo — «Dingo», «Ką daryt su mašinom?».

Pranešimas «Kovos» skaitytojams.

Visi, kurių prenumerata už «Kovą» išsibaigus, malonėkite kuo greičiausia atnaujinti, arba duokite žinią, kada atnaujinsite, kad neprisieitų pertraukti «Kovos» siuntinėjimą.

Atnaujindami prenumeratą pasiskirkitesau dovaną. (Skaitykite šiame numeryje: «Dovanos «Kovos» skaitytojams»).

LSS. sąnariams: — Draugai, kurių duoklės yra nemokėtos viršaus trijų mėnesių, malonėkite užsimokėti; kurie negali užsimokėti, o nori būti LSS. sąnariais ir skaityti «Kovą», tegul praneša per kuopos sekretorių, kas per priežastis.

Jeigu prenumeratoriai ir LSS. sąnariai neužsimokėjusieji ne duos jokios žinios apie save, tai tiems šitas «Kovos» numeris bus paskutinis.

Dovanas, kurias esame paskyrę naujiems skaitytojams, turime ant rankų «Kovos» redakcijoj. Taigi tie, kurie užsirašys «Kovą» arba tie, kurie gaus reikalingą skaitlių skaitytojų, yra užtikrinta, kad tikrai ir tuojaus gaus jiems priklausančias dovanas.

«Kovos» administracija.

Didelės dovanos «Kovos» skaitytojams.

«Kovos» skaitytojai, kurie pirmiausia gaus dešimt naujų skaitytojų, pilnai užsimokėjusių už ištistus metus, gaus dovanų aukso otą laikrodėlį, paaukautą draugo F. Bagočiaus.

Antras, kuris surinks dešimt naujų skaitytojų gaus puikią vyriškų drapanų eilę (siutą), paaukautą dr-go A. Daniuno, \$ 10 vertės.

Visi kiti, kurie paskiaus surinks po dešimt skaitytojų arba ir po mažiaus, gaus už kiekvieną skaitytoją 50c. vertės knygų, kurias galės sau pasiskirti iš «Kovojo» pagarsintų knygų.

Už kiekvieną pusmetinį skaitytoją gaus knygų už 25c.

Be šitų dovanų, kiekvienas naujai užsirašęs «Kovą» vieniems metams gaus dovanų dvi labai puikias knygeles 65c vertės: «Svajus» ir «Gyvybė», paaukautas drg. J. Viskoškos, arba, kurie norės, galės pasiskirti sau už 50c. iš knygelių pagarsintų «Kovoje».

Šitos dovanos tęsis nuo «Kovos» N 24 iki pabaigai liepos (July) mėnesio.

Kurie norės gauti tas puikias dovanas, tegul nepraleidžia dovanai laiko. Dabar yra gera proga.

«Kovos» Administracija.

L.S.S. finansu apyskaitos.

DVIEJŲ SAVAIČIŲ.

Įplaukimai:

Mėnesinių: 45 kuopa 2.40; 21 — 4.25; 35 — 1.20; 12 — 1.60; 4 — 5.00; 23 — 5.40; 30 — 5.80; 11 — 5.00; 25 — .80; 77 — 6.00; 36 — 1.60; 67 — 3.60; 23 — 3.40; 32 — 2.80; 96 — 2.60; 54 — 3.60; 86 — 2.40; 93 — 2.40; 98 — 2.40; 91 — 3.40; 18 — 3.80; 74 — 3.80; 48 — 1.40; 69 — 4.60; 50 — 3.40; 16 — 2.00; 42 — 3.10; 55 — 1.60; 72 — 9.00; 88 3.60; 78 — 2.80; 95 — 1.20; 29 — 8.80; 58 — 1.40; 80 — 2.20. Pavieniai: R.Stankytė .20; B.Gramba 2.00; T.Tomkevičius .20; J.Žvingilas 1.20. Viso 121.95	
Prenumeratos: J.Šukys 2.00; J.Gudaitis, J.Besasparis, V.Pšelgowski, A.Bubnis, A.Baltrušaitis, A.Sakaitė, K.Vistert, M.Giedraitis, J.Kalėda, P.Motiečius — po 1.00. Viso 12.00	
Apgarsinimų: 1.00	
Paviėni «K.» NV: J.Šukys 1.10; P.Glaveckas .30; J.Žemantauckas .80. Viso 2.20	
Už raštus: 11.53	
Paš. darbų: 2.35	
Už čarterį: 10.00	
	Viso 161.03
	Buvo 8.88
	Viso 169.91

Išleidimai:

Red. reikalai: Už laikraščius .22; muilas .10; gesas 1.00; šniurų .55; užlaida ant lango 8.50; blėkutės ir emsai 3.85; sagučių popierai .20. Viso 14.42	
Tekn. «K.» dalis: Popiera 32.40; spauda 18.40; išsiuntinėjimas 5.63; ekspresas 4.00; statimas už birželio 6 20.00; alga redaktoriui už pirmą pusę gegužio 25.00. Viso 105.43	
Visoki išleidimai: Krasos ženkl. 8.09; kras. kortelių .50; važinėjimai .72; renda už liepos mėn. 25.00; popiera korektoms 1.45; atspaudinimas čarterio 2.90; Komisijos nariui už peržiūrėjimą LSS. Centro knygų, drg. J.Denkevičiui, 6.00; ekspresui už knygas 1.65. Viso 47.96	
	Viso 167.81
	Viso įėjo 169.91
	Viso išėjo 167.81
	Lieka 2.10

„Kovas“ Fondas:

Herrin, Ill.: S.Juodsnukis, J.Adomaitis — po .50; J.Lenkutis

.30; J.Pečiunkaitis, O.Juodsnukienė, J.Šeškutis, A.Bagdonas, S.Jokubinskas, J.Gaidulaitis, M.Grinevičius, K.Krišlaitis, K.Beniūsis, A.Kurtinaitis, J.Kazimerskis, V.Kurtinaitis, A.Jurkevičius, S.Gilis, J.Plioplis, J.Pečiunkaitis, A.Gailius, M.Kazokaitis, K.Rumzis, J.Bitkauskas, J.Bendoraitis, K.Žukauckas, A.Mačiulis, M.Demikis — po .25; M.Palevičius .20; M.Miekevičius, J.Šitkauskas, A.Mičiulaitis, A.Bataitienė, R.Pečiunkaitienė, J.Zorskis, J.Šukis, J.Bagdonas, M.Juodsnukis 2 — po .10. Viso 8.55

J.Žvingilas	.26
San Francisco, Cal. kp.	5.00
V.V. Jusaitis	6.00
A.Gustas	2.00
Collinsville, Ill. kp.	3.00
J.Šukys	1.00
Shenandoah, Pa. Lietuvių Teatrališka Draugystė	25.00
	Viso 50.81
	Buvo 9.22
	Viso 60.03
Išleid.: Išleidimas Sąjungos raštų	54.61
	Lieka 5.42

Literatūros Fondas.

Braddock, Pa.: S.Diskevičius, K.Mikiostas — po 1.00; J.Plartušis, A.Sartanas, J.Skodžius, A.Atmanavičius — po .50; J.Širvinecas, K.Bartašius, M.Žilinekas, B.Branevičius, T.Jegevičius, S.Brisgis, A.Čepauckas, J.Bungarda, J.Kizevičius, J.Žukauckas, J.Pėža, J.Šneukštis, A.Šmitas, V.Aiševičius, B.Kondratavičius, S.Sinkaitis, J.Čebatonis, J.Gelis, V.Arnas-tauckas — .25 Viso su neužrašytų vardardais 10.32. Atlėšas lieka .90	
Vandergrift, Pa. kp.	1.50
Elco, Pa. kp.	2.45
J.Žemantauckas	1.00
	Viso 5.85
	Buvo 10.62
	Viso 16.47
Išleid.: Staiymas pašalinių darbų už birželio 20	8.35
	Lieka 8.12
	Paskolė.
Pana, Ill. 48 kp.	10.00
	Buvo 155.79
	Viso 165.79

L.S.S. Sekr. P.Dubickas.

APGARSINIMAL.

Pranešimas III LSS. rajono kuopoms.

Kuopoms: 6, 50, 54, 55 ir 57-tai, teipgi ir naujai susivėrusioms, kaip Homestead ir Braddock, Pa., pranešu, kad teiktusi prisiųsti delegatus į rajono konferenciją, kuri atsibus 12 d. liepos Courtney, Pa., drg. Lekavičiaus sve-tainėj. Prasidės prakalbos 1½ val. po pietų; po prakalbų 3½ val. atsidarys konferencija. Malonu būtų, kad delegatų pributų kuodau gausiai, nes turime daug svarbių reikalų lin-

kui Sąjungos gyvenimo. Kviečiami ir pašaliniai darbininkai atsilankyti, nes bus gausiai kalbėtojais Pittsburgo apielinkės ir nebus gaila, atsilankius.

Rajono sekr. B.K.Kondratavyčius.

Maine valstybės lietuviams.

Guodotina redakcija! meldžiu patalpinti šį mano atsisaukimą. Mačiau korespondencijose nusiskundimus, kad «šioj Maine apielinkėj sto-ka kalbėtojų» [kor. iš Bengor, Me.]. Taigi, draugai, Maine valstijos, renkit prakalbas ir

kreipkitės į mane; aš esmu pasirengęs keliauti į šios valstijos artimesnius miestelius.

S.D.Valiulis, Bx 313, Foxcroft, Me.

Pranešimas.

Tik ką išėjo iš spaudos knygutė «Darbininkai ir ju ateitis», parašyta Rėk. 43 puslapių. Kaina 12c.

Knygutėje trumpai, bet aiškiai išrodyta dabartinis darbininkų vargingas padėjimas, reikalingumas jiems šviestis, vienytis ir, kad atsiekti geresnį surėdymą, kuriame nebus

nė krizių, nė bedarbių, nė dykaduonių po-
ny, nė badanjančių vargšų. — Šią knygutę
verta perskaityti kiekvienam darbininkui.

Knugutė galima gauti «Kovos» adminis-
tracijoj, 1815 E. Moyamensing Ave. Phila-
delphia, Pa.

Agentams ir knygynams nuleidžiama dide-
lis nuosimtis.

LS.Sąjungos išleistos knygos.

Kurias kiekvienas darbininkas turėtų
skaityti ir platinti.

- 1. Politiskas minių streikas 8c
- 2. Kudikių vergija «Laisvoje» Amerikoj 5c
- 3. Kovotojų Giesmės 15c
- 4. Priėkus Engels (gyvenimas ir darbai) 15c
- 5. Moters ir Politika 15c
- 6. Kunigai, bedieviai ir socialdemokratai 10c

Darbininkai ir jų ateitis [išl. J.Griniaus] 12c

Ant visų šių knygų perkupčiai ir kuopų
knygiai gauna didelį uždarbį.

«Kovos» Administracija.

AGENTAI „KOVOS”.

W. Quesal, 441 Herriot st.	Yonkers, N.Y.
F. Bagočius, 148 Ohio st.	Mc Kees Rocks, Pa.
A. Kalinauskas, 4459 So. Honore st.	Chicago, Ill.
T. Kubilsky, 66 Porter ave.	Brockton, Mass.
J. Keršis, Box 328	Wilmerding, Pa.
J. Luiza, 22 So Greene st.	Baltimore, Md.
V. Kvedera, 512 W. Barre st.	Baltimore, Md.
P. Kačiulis, 512 W. Barre st.	Baltimore, Md.
J. Matulis, 103 Grand st.	Brooklyn, N.Y.
A. Dumbrie, Box 512	Melrose Park, Ill.

- P.M. Kaitis, 221 Wabansia Ave., Cor. Marshfield, N. Side,
Chicago, Ill.
- S. STANKEVYCIUS, 60 Wells st.
Ch. MAJAUSKAS, Box 413.
B. Kondratavicius, Box 659
J. Vaitkevicius, 40 Walnut st.
J. Jasulevicius, Bx 6
P. Meškiniš, 775 N. Montello st.
P. Norkus, 255 River st.
A. Kasiuba, 129 Joseph ave.
J. Lukoševičius, S.E. Cor. 12th & Ritner st.
M.A. IGNOTAS, 1028 So. 2nd st.
E. FROOMES, 73 Grand str.
F. NARVYDAS, 544 W. 9-th str
J. STAŠKUNAS, 1515 Sheffield st.
A. STANELIS, 74 West st.
J. ŽVINGILA, 1711 E. Matheny ave.
A. Diržulaitis, 155 Metropolitan av.
M. Fanstiel, 4301 Hermitage av
K. J. Baranaukas, 452 Collinsville av
- Chicago, Ill.
Hartford, Conn.
Westville, Ill.
Wilmerding, Pa.
New Haven, Conn.
Minersville, Pa.
Montello, Mass.
Paterson, N. J.
Rochester, N. Y.
Phila., Pa.
Philadelphia Pa.
Brooklyn, N. Y.
New York, N. Y.
Allegheny, Pa.
Newark, N. J.
Springfield, Ill.
Brooklyn, N. Y.
Chicago, Ill.
E. St. Louis, Ill.

**Lietuvių Draugystė Amerikoj
„Laisve”**

uždėta Pittsburg, Pa. 24 d. vas. 1907 m. Mo-
kestis 50c. mėnesiui, pašalpa \$7.00 į savaitę.
Visi draugai iš Amerikos yra kviečiami prisi-
dėt pavieniais arba tvert «Laisvės» kuopas.
Drauge kviečiame visas gyvuojančias draugy-
stes prisidėt prie mūsų ir tuomi sutvert Sąjungą
Lietuviškų Pašalpiinių Draugysčių. Norintie-
jie matyt Konstituciją, atsiliepkit pridėdami
25c. krasos ženkleliais, pas dr-stės sekretorių
F. J. Bagočius,
Box 1399 Pittsburg, Pa. (30

«Kovos» kompletas.

Galima gauti «Kovos» red. pilnai «Kovos»
kompletai 1906 m. ir 1907 metų. Vienas kom-
pletas su prisiuntimu prekiauja \$ 2.00.

„RAISTAS”

Garsingoji knyga, išėjo iš spaudos, lietuviškoje kalboje, kuri parašyta
vieno iš geriausių Amerikos raštininkų, versta iš angliško originalo.

Raistas teip žingeidi ir visoj pasaulėj reikalaujama, kad jau išversta į 18 ką
visokių kalbų. Mums tuom akyvesnė, kaip Amerikonas aprašo lietuvius, nuo išli-
pimo iš laivo ir visą gyvenimą Amerikoje kaip zerkole — perstato.

Perskaities Raista, geriaus pažįsi Amerikos gyvenimą, ne kaip daug metų
čia gyvenęs, ir visų suktybių paslaptis; atrasi kaip padaro apgavikai didelius pi-
nigus. Daug kytrumo yra toj knygoj.

RAISTAS aiškiai parodo, kaip kapitalistai barbariškai apgaudinėja darbinin-
kus, kaip sužaga jų moteris, suardo šeimynų gyvenimą, nustumia į paleistuvystę,
ir kaip mėsos skerdynėios primaišo visokių biaurybių nuodijant žmones.

RAISTAS didelė knyga dabar prekiauja tik **1 dol.** Pasiskubinkit, nes mažai
teliko knygų. Siunčiant pinigų adrisuot.

J. NAUJOKAS
Madison Sq. Sta. box 189, New York City.

Nereik Mokintoju.

GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis
be mokinio (apdaryta) **\$ 1.25**
VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis
skaityti ir rašyti be mokinio **15c**
NAUJAS BŪDAS mokintis rašyti be mo-
kintojo (ypatingai merginoms, kurių daugelis
jau išmoko) **10c**
Pinigus siųskite per Mony Order arba pač-
to markėmis ant šio adriso:

P. Mikolainis
P.O. Bx 62 NEW YORK City

Chicagoj ir aplinkinej.

Vienatinis agentas latvakorčių ir siuntimo pinigų North
Chicagoje, kuris yra pilnu ir agituojančiu narju LSS. Telpgi
turi sąkrovą visokių lietuviškų knygų. Neužmirškite.

Peter M. Kaitis
221 Wabansia ave. Chicago, Ill.

Puikus laikrodėlis už \$3.75

Pirmaus siuntimo pinigų iškirpk šitą
apgarsinimą ir prisišk mums su savo adri-
su, mes prisiškme per ekepreaą C.O.D. ant
pažiūrėjimo laikrodėlij ir lenciugėlij gvan-
tuotai paauksnotą.

M. C. FARBER,
Dept 256, 225 Dearb-
[28] orn St., Chicago, Ill.

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.

VISIEMS ŽINOMAS

Dr. Philip Rovno,
423 Pine St. Philadelphia.

PRIMAMOSIOS VALANDOS:
Iki 10 lėryto
Nuo 2 iki 3 po pietų
Nuo 6 iki 8 vakare

Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

Mano aptėkoj galima gauti:

Severos kraujo čystytojas	1.00
Reumatizmo giduolė	1.00
Širdies sudrutinimo vaistas	1.00
Nuo galvos skaudėjimo	1.00
Moterims regulatorius	1.00
Plaučių ir inkstų gyduolė	75c
St. Gothardo aliejaus	
Moetis nuo niežų ir odos	50c
Mediciniškai odas mullas	25c
- Ir daug kitokių gydnolių.

E.W.Gilas SE. Cor. 2nd & Federal st.

«Bedarbių klausimas».

Toks vardas «Dilgėlių» Bendrijos išleisto pa-
veikslo, perstatančio šiandieninę bedarbę ir
kaip ji gali būt išrišama. Paveikslas, gana di-
delis (8 x 11 colių), ant gražios, glencevotos
nesulūžtamos popieros, kaštuoja su prisiunti-
mu 15 centų. 10 ekzemplierių — 80c.; 20
ekz. ir daugiau — už pusę kainos (po 7½ cen-
to). Užsisakant mažiau kaip už dolerį, pinigų
galima siųsti pačtos markėmis. Adrisuoti rei-
kia šiaip: «DILGĖLĖS»,
1815 Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

„K o v a”

Išleina kas pėtnyčia. Prenumeracija visas metams \$ 2.00, pusmečiui \$ 1.00. Apgarsninių prekė: Sykis už colį 50c. per mėnesį 1.00; per metus 10.00.

„KOVA” The Lithuanian Weekly, published every Friday, by J. O. Shirvydas, 1418 So. 3rd St. Phila. Pa.

Subscription rates: One year in all parts of the world, \$ 2.00; Six months \$ 1.00. Advertisement rates on application.

Siūstant raštus, plūgus ir visokiūse redakcijos reikaluose susirašant, adresuokite:

„KOVA”, S.E. Cor. Moyamensing Ave. and McClellan Str. Philadelphia, Pa.

Liet. Soc. Sąjungos Komitetų adrsai:

Veikiamasis Komitetas.

I-uo Rajono	K. Liutkus, 109 Grand st., Brooklyn, N.Y.
II-ro Rajono	A. Bernotas, 225 Gerritt st., Philad'a, Pa.
III-čio " "	F. J. Bagočius, Bx 1399, Pittsburg, Pa.
IV-to " "	Miss M. M. Rice, Gen. Del., New York, N.Y.
"	P. Norkus, 25 Van Buren st., Passaic, N.J.
"	A. Purvis, 544 W. 49 st., New York City, N.Y.
Mass. Valst. Rajono	A. J. Viznis, 45 Ward st., Worcester, Mass.
V Rajono	A. Antonov, Bx 588, Minersville, Pa.

Išpildomojo Komiteto:

J. Grinius, 120 Grand st., Brooklyn, N.Y.
S. Stankevychius, 60 Wells st., Hartford, Conn.
T. Andziulaitenė, S.E. Cor. 12th & Ritner st., Philadelphia, Pa.

Literatūros Komiteto:

Pirmėdis J. S. Sukys, 120 Grand st., Brooklyn, N.Y.
Sekretorius, B. Žiurys, Bx 371, Naugatuck, Conn.
Archiv., J. O. Shirvydas, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.

Rev. Rėmimo Komiteto:

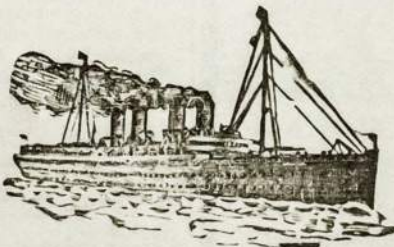
Pirmėdis, J. S. Sukys, 120 Grand st., Brooklyn, N.Y.
Sekretorius, J. S. Pruselaitys, 17 James st., Waterbury, Conn.
Izdininkas, J. O. Shirvydas, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.

Sekretorius-iždininkas:

P. Dubickas 1815 E. Moyamensing Ave. Philad'a, Pa.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikietus į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

100 tukstanciu iš po spaudos

Naujos Lietuviškos daktariškos knygos jau išėjo „VADOVAS Į SVEIKATĄ”.

Ir vėl 100.000 išleista tos knygos, kurios vėliausias išdavimas, yra su daug pridėjimų, plačiau išaiškinta visokios ligos, kaip būti sveiku ir nuo ligų apsisergeti, pripildyta

Direktorius:

COLLINS New York Medical Instituto.

Apart moksliskų raštų kas reikalinga kiekvienam žinot, toj knygoj yra daug žingėdžių pamokinių, apie vyrų su moterims susituokimą, ką iki šiol dar nieks teip atvirai ir drąsiai neprašė, kaip „Vadovas į Sveikatą”.

Tą knygą suviršum 200 lapų didžio, kiekvienas, kuris tik atsis 10 c. markėms už prisintimą, apturės per pačią VADOVĄ Į SVEIKATĄ dykai.

Šita knyga yra naudinga sveikiems ir sergantiems, vyrams ir moterims, nes joj yra aprašymai kaip nuo visokių ligų išsisaugot, kaip jas išgydyt, teipat visokių ligų vardai. Kiekvienas toj knygoj atras sau reikalingas žinias.

Jei sergi, pirmiau negu kreipsies pas kokį daktarą, kad nesandą ligą nekalbėtų, tai išrašyk ir perskaityk VADOVĄ Į SVEIKATĄ.

Teipat **Collins N.Y. Medic. Inst.** daktarai, vyrų ir moterų visokias ligas gydo pasekmingai, nes pergalėjimu ligų vartoja grynus vaistus, kokius tik žemė ir gamta išduoda. Kad ne ypatiskai, tai aprašyk ligą (lietuviskai), kad ligą bus išgydoma ir bus prisinti vaistai, tai kokio skyriaus ar vardo liga nebutu, bus išgydyta. Vaistai išsuntinėjama po visą Ameriką ir kitas dalis pasaulės, tik ne į Rusiją. Adresnok:

The COLLINS N.Y. Medical Institute
140 West 34-th st. New York, N.Y.

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 5 po p. Šventadieniais nuo 10 ryto iki 1 p.p.

Dr. R. Mielke, aprūpintojas gydinių Institute.

Visu atydai.

„KOVOS” spaustuvėj yra spauzdinama visoki stambesni darbai, kaip tai knygos, konstitucijos, blankos ir tt. ir tt. Darbas yra atliekamas gerai, greitai ir už visiems prieinamą prekę.

Kurie tik turite kokį-nors spauzdinimo darbą, tuo jaus kreipkitės į «K-s» spaustuvę ir busite užganėdinti.

Draugai ir Draugės

LIETUVIAI!

Malonu jums pranešti, kad aš atidariau puikią paveikslų krautuve, arba galeriją. Taigi, draugai, prašau ne užmiršti atsilankyti — labai puikioj vietoj. Pigiausi paveikslai 14 už 15c. ir dirbu dailes spilkas su paveikslais. Visiems pažįstamas lietuvis

M. Trakimas

1408 Federal st.

[Broad and Federal]

Philadelphia, Pa.

